Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 95 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 27-го КВІТНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 27, 1977 No. 95. VOL. LXXXIV.

Малком Тун залишиться амбасадором ЗСА в Москві, Артур А. Гартман репрезентуватиме ЗСА в Парижі

Вашінгтон. — Президент Картер і Державний департамент затвердили Малкома Туна на становище амбасадора ЗСА в Москві. Тун, як відомо, був призначений на це становище в останніх тижнях урядування в Білому Домі президента Джералда Форда. Раніше Малком Тун був амбасадором ЗСА в Югославії, Чехо-Словаччині й Ізраїлю. На друге важливе дипломатичне становище до Парижу президент Картер обрав Артура А. Гартмана, досвідченого дипломата, який був заступником державного секретаря і дорадником для европейських справ. Назначення Гартмана викликало деяке здивування серед дипломатів, бо на таке високе становище переважно назначуються політичні діячі, а не заавансовані дипломати. Раніше ходили слухи, що амбасадором ЗСА до Франції буде назначений Джордж В. Болл, колишній високий урядовець в Адміністрації Кеннеді і Джансона, але Болл не прийняв пропонованого йому становища і заявив, що він не є зацікавлений позицією за кордоном. Відносно Малкома Туна Президент уважав, що в теперішній трудній ситуації, ЗСА мусять бути репрезентовані в Москві досвідченим дипломатом, хоч президент Картер побоювався, що підтвердження Туна дехто може інтерпретувати, як зміну політики Вашінгтону у відношенні до СССР.

Ґромико розпочав візиту в Індії

Ню Делі. — Міністер закордонних справ СССР Андрей Ґромико прибув в понеділок, 25-го квітня ц. р., з численною советською делеґацією до столиці Індії Ню Делі, де він має намір зустрінутись з новим прем'єр-міністром Мурарджі Десаєм та іншими індійськими державними діячами, щоб обміркувати з ними дальшу співпрацю між Советським Союзом і Індією. Ґромико заявив в часі привітання на летовищі, що він надіється на повне скріплення співпраці між обома країнами, яке дещо послабилось в наслідок зміни уряду і виборчої пропаґанди. Велику 14-членну советську делеґацію, яка включає також дружину Ґромика, вітав на летовищі новий міністер закордонних справ Індії Аталь Бігарі Вайпаі та інші високі урядовці міністерства.

Візита Ґромика викликала зацікавлення в політичному світі, бо це перша візита советських високих дипломатів в Індії після зміни уряду і прогри Індіри Ґанді, яка вдержувала з СССР приятельські зв'язки і фаворизувала Советський Союз. Новий прем'єр Десай більше схиляється в бік З'єднаних Стейтів Америки, але в засаді він є прихильником невтральної політики, яка не приділяє уваги тільки одній країні. Ґромико заявив кореспондентам, що нав'язання приязних відносин між СССР і Індією не має на меті підривати авторитет „третьої країни". У вівторок, 26-го квітня, Ґромико і його делеґація вестиме переговори з міністром закордонних справ, а в середу, 27-го квітня він зустрінеться з прем'єром Десаєм.

АДМІНІСТРАЦІЯ КАРТЕРА УКРАЇНСЬКИМИ ОЧИМА

Спілка Українських Журналістів Америки влаштовує 29-го квітня ц. р. дискусійний вечір на тему нової політики Білого Дому після перших трьох місяців адміністрації президента Дж. Картера. Вечір відбудеться в рамках п'ятницевих вечорів Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку в домівці того Клюбу при 136 2-га евеню о год. 7-ій вечора. У Вечорі беруть участь як дискутанти ред. Іван Кедрин, ред. О. Питляр і д-р Адріян Сливоцький. Провадитиме Павло Дорожинський.

Пластуни — „Чорноморці" заповідають посвячення прапорів

Ню Йорк, Н.Й. — Посвячення курінних прапорів 10-го Куреня Уладу Пластунів Сеніорів та 25-го Куреня Уладу Старших Пластунів „Чорноморці" відбудеться тут 7 травня на вітрильнику „Пекінг" в пристані ч. 16 в South Street Seaport Museum. Посвячення довершать капелян пластунів православного віровизнання о. митр. прот. Артемій Селепина і український католицький священник, о. Богдан Ганушевський, „чорноморець". „Морський Вовк", пл. сен. Яро Гладкий (Чорноморське псевдо — Оріон) очолюватиме це свято. Звання Морського Вовка надають „Чорноморці" найбільше заслуженому членові свого куреня.

Пластові курені „Чорноморці" занимаються морським пластуванням і плеканням українських морських традицій. Із піднесення українських державних прапорів — національного прапору та прапору Чорноморської Фльоти — на воєнній чорноморській Фльоті 29-го квітня 1918, зродилася ще на Рідних Землях ідеологія пластового куреня „Чорноморці", плекання культу Чорного Моря, як символа державної незалежности та сили української нації.

Під час Другої Світової Війни члени куреня „Чорноморці" мали великі втрати в боротьбі з большевиками та німецькими окупантами. Одним із найбільше знаних „Чорноморців" був ген. хор. Тарас Чупринка-Шухевич (Чорноморське псевдо — Шух).

Тепер Чорноморські курені пластунів сеніорів та старших пластунів, в числі 115 членів, занимаються організацією морських пластових таборів та плеканням фізичної вправности серед молоді. Залоги Чорноморських куренів існують на теренах ЗСА, Канади, Австралії та Европи.

Посвячення цих курінних прапорів віддзеркалює віру „Чорноморців", що українські прапори замають на щоглах воєнних кораблів Української Чорноморської Фльоти у вільній і самостійній українській державі.

ДВА ПРИВІТИ

У вчорашньому повідомленні про XIII Крайовий З'їзд Пласту між тими, які вітали З'їзд особисто під час вечері, пропущено помилково ще два привіти: д-ра Любомира Романкова від Головної Пластової Булави та пані Христини Навроцької від Союзу Українок Америки.

КАРТЕР І ГУССЕЙН ОБМІРКОВУЮТЬ СПРАВИ ЖЕНЕВСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Король Гуссейн і президент Картер під час привітання в саді Білого Дому

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер і король Йорданії Гуссейн, який перебуває з офіційною візитою в ЗСА, обміркували в понеділок, 25 квітня ц. р., справи Женевської конференції і участи в ній Палестинської Визвольної Організації. Як відомо, непогодження у цій справі між арабськими державами й Ізраїлем є причиною постійно відкладування реченця віднови конференції, присвяченої проблемам Близького Сходу. Розмови між президентом Картером і королем Гуссейном відбулися таки зараз після короткої церемонії привітання короля у Білому Домі з участю багатьох членів кабінету і запрошених гостей. Після 75-хвилинної розмови між Картером і Гуссейном, речники Білого Дому заявили, що обидва політики обговорювали деякі аспекти Женевської конференції і участи в ній палестинців, як також можливості розв'язки палестинської проблеми взагалі, якщо розпічне діяти Женевська конференція. Джоді Повел, пресовий секретар Білого Дому, пізніше заявив кореспондентам, що З'єднані Стейти Америки не змінили своєї політики і ранішої настанови, що Палестинська Визвольна Організація може брати участь в конференції тільки тоді, коли вона визнає право Ізраїлю на існування, як самостійної держави. Політичні спостерігачі вважають, що цей далекойдучий крок уряду ЗСА повинен бути прийнятий керівництвом ПВО, бо раніше Адміністрація Форда взагалі відкидала можливість участи палестинців, поки не наступить погодження Ізраїлю. Тепер питання не стоїть чи палестинці повинні бути репрезентовані, бо на це є загальна згода урядів, але питання в якому характері — як самостійна, чи як складова делеґація у сполуці з делеґаціями інших арабських держав. Президент Картер заступає також думку, що палестинці повинні одержати свою власну державу, хоч він не висловився, яка частина Палестини повинна бути відпущена для поселення палестинців і тих арабських поселенців, які від 1948 р. живуть у різних арабських країнах, переважно в Ливані і Йорданії. Ясір Арафат раніше відкинув можливість сполуки палестинської і йорданської делеґацій на конференції в Женеві і його позицію піддержує тепер король Гуссейн. Ізраїль натомість заповідає бойкот конференції, якщо ПВО братиме в ній участь, як окрема делеґація.

У тій справі веде переговори американський уряд, а президент Картер зустрічався і розмовляв уже з президентом Єгипту Садатом, прем'єром Ізраїлю Рабіном, а 9-го травня зустрінеться в Женеві з президентом Сирії Ассадом і опісля у Вашінґтоні з принцом Фагдом із Савдійської Арабії. Король Гуссейн, як інформує преса, дуже вдоволений з розмови з президентом Картером.

Американські дипломати переговорюють з Кубою

Вашінгтон. — Заступник державного секретаря Теренс А. Тодман виїхав ненадійно до Гавани на Кубі для переговорів в справі морських шляхів і риболовлі в недозволеній зоні. Тодман є першим американським дипломатом, який офіційно, після 16-літньої перерви, відвідує Кубу, — заявили речники Державного департаменту. Розмови в Гавані будуть уважатися продовженням переговорів, які велися неофіційно в Ню Йорку між кубинською і американською делеґаціями. Обидві країни встановили 200-милеву морську зону, яка повинна бути респектована обидвома країнами.

ЧІЛЕ ПРОПОНУЄ ДАЛЬШУ ВИМІНУ УВ'ЯЗНЕНИХ КОМУНІСТІВ ЗА 13 СОВЄТСЬКИХ ДИСИДЕНТІВ, МІЖ ЯКИМИ НАЗВАНО ДЕВ'ЯТЬ УКРАЇНЦІВ

Копенгаген, Данія. — Комітет людських прав ім. Андрея Сахарова, який має свою головну квартиру в столиці Данії, поінформував у п'ятницю, 22-го квітня, що військовий уряд Чіле готовий виміняти 13 інших своїх політичних в'язнів, переважно членів комуністичної партії, за 13 політичних в'язнів, які находяться в советських тюрмах і концтаборах, подібно як минулого грудня виміняно Владіміра Буковського за лідера чілійської компартії Луїза Корваляна.

Комітет ім. Сахарова повідомив, що одержав цю інформацію безпосередньо від чілійського уряду. Члени згаданого Комітету сказали кореспондентам, що вже виготовлено список 13-ох советських політичних в'язнів, які тяжко хворі, але все одно перебувають в тюрмах і концтаборах СССР. З уваги на їхній стан здоров'я, Комітет, який причинився до виміни Буковського за Корваляна, вважає, що ті 13 советських політв'язнів повинні мати першенство щодо нової виміни за 13 чілійських комуністів. Пресове агенство Ройтерс, інформуючи про заходи Комітету ім. Сахарова і чілійської хунти, не подавало прізвищ кандидатів на виміну.

Того самого дня, як появилося в пресі повідомлення Комітету ім. А. Сахарова, „Свобода" одержала з нюйоркського бюра Амнесті Інтернешенел імена всіх 13 запропонованих на обмін советських дисидентів, між якими є дев'ять відомих українських політв'язнів. Названі дисиденти:

- Оксана Попович
- Ірина Стасів-Калинець
- Семен Ґлузман
- Валентин Мороз
- Юрій Шухевич
- Ірина Сеник
- Вячеслав Чорновіл
- Святослав Караванський
- Георгій Вінс
- Серґей Ковальов
- Іґор Огурцов
- Едвард Кузнєцов
- Владімір Осінов

Перевіряючи дальше справу, „Свобода" одержала із чілійської амбасади у Вашінґтоні заперечення цього повідомлення, хоча з інших дипломатичних джерел натякнули, що це заперечення може бути тільки „дипломатичне".

Потвердження цих імен запропонованих на виміну советських політв'язнів одержала рівночасно Українська Інформаційна Служба „Смолоскип", відкликачись на Комітет ім. Сахарова в Данії. Названі імена подав секретар цього Комітету Ойвінг Сельстед Андерсен.

СССР зацікавлений нав'язанням дипломатичних зв'язків з Ізраїлем

Тель Авів. — Ізраїльські газети, покликаючись на інформації Державного департаменту ЗСА, інформують, що Советський Союз виявив зацікавлення нав'язати дипломатичні зносини з Ізраїлем. Зв'язки між Кремлем і Єрусалимом були перервані в часі війни на Близькому Сході в 1967 році. Румунія є одинокою країною советського бльоку, яка вдержувала зв'язки з Ізраїлем безперервно. Газета „Джерусалим Повст" в повідомленні з Вашінґтону, цитуючи американські джерела заявляє, що Державний департамент, на підставі декількох даних, прийшов до висновку, що Москва у приспішеному темпі намагається знайти зв'язки з ізраїльськими чинниками для започаткування розмов про відновлення дипломатичних зносин між обома державами. Речники Державного департаменту думають, що нав'язання зв'язків наступить літом цього року, ще перед початком конференції в Женеві. Ізраїль вже давніше висловлював своє бажання поновити дипломатичні зносини з Москвою.

Президент КУК мав зустріч з прем'єром Трудо

Вінніпеґ (КУК) — Під час побуту прем'єр-міністра Трудо в Вінніпеґу, 19-го квітня ц. р. відбуто з ним півторагодинну нараду, до участи в якій запрошено біля 15 представників громадських і господарських установ і організацій, разом з д-ром С. Радчуком, президентом Комітету Українців Канади. Попереднього дня до участи у ширшій зустрічі з прем'єр-міністром Трудо були запрошені всі члени Екзекутиви Президії КУК.

НА ЗАХІД ДІСТАЛАСЯ ВЕЛИКА КНИГА ПИСЬМЕННИКА ГЕЛІЯ СНЄГІРЬОВА „НАБОЇ ДЛЯ РОЗСТРІЛУ"

Гелій Снєгірьов, київський український письменник, бувший член СПУ, автор твору „Набої для розстрілу".

Гельсінкі (УІС „Смолоскип"). — З України дісталася на Захід велика книга українського письменника Євгена (Гелія) І. Снєгірьова — „Набої для розстрілу". Разом з рукописом книжки дісталося на Захід 27 фотографій знищених і репресованих советським режимом українських вчених і культурних діячів. Серед них фотографії — Бориса Матушевського з 1925 р., Федора і Віри Матушевської (яка загинула в Мордовії в 1943 р.), матері Гелія Снєгірьова — Наталії М. Собко (близької приятельки Б. Матушевського і М. Павлушкова), Юрія Матушевського з дружиною Галею і донькою Оксаною з 1920-их років, Всеволода Ганцова з 1975 р. й інші.

„Набої для розстрілу" — це пристрасна розповідь, оперта на документах і свідченнях учасників українського наукового і культурного життя 1920-1940-их років, про підсудних з процесу СВУ—СУМ-у, суддів, свідків і оборонців, які були знищені советською владою в Україні.

Пам'ять про передчасно померлу матір автора книги, Наталії Собко, яка була проголошена „ворогом народу", а згодом реабілітована, заставила Гелія Снєгірьова розшукати матеріяли, зібрати свідчення і розповіді зокрема Б. Матушевського і проф. В. Ганцова, відшукати заховані фотографії і на підставі цих матеріялів написати книжку про трагедію України і української людини.

З огляду на жорстокість правди, про яку пише автор, повний текст книжки разом з одержаними фотографіями вже вкоротці буде виданий у В-ві „Смолоскип" ім. В. Симоненка з призначенням для вчених і дослідників тієї доби в українській історії. Обширні уривки з книжки, зокрема розповіді свідків, будуть опубліковані в українській пресі.

Автор книжки Євген (Гелій) Іванович Снєгірьов народився 14 жовтня 1927 р. у Харкові в родині письменника. Закінчив Харківський театральний інститут. Працював актором, викладачем, в редакції „Літературної України", режисером Київської кіностудії хронікально-документальних фільмів. Автор збірки оповідань „Літо вернеться" (1957) і повісті „Чи мав я право?" (1962), а у співавторстві з Ю. Лубоцьким написав сатиричну повість-памфлет „Золотий бутс" (1963).

В 1974 р. Є. Снєгірьов був виключений зі Спілки Письменників України за ідеологічними мотивами з забороною друкуватися. Згодом був виключений із Спілки Кінематографів з забороною працювати в кінодокументалістиці. В тому ж часі дістав важке серцеве захворювання, а згодом майже осліп в наслідок кровопроливу в судини сітківки обох очей. Зараз — інвалід II-ої групи, пенсіонер.

Владика Митрополит Мстислав відвідає країни Західньої Европи

Ню Йорк. — У неділю, 24 квітня вечером, відлетів до Женеви у Швайцарії Владика Митрополит Мстислав. Побут Владики в Европі розрахований на 5-6 тижнів. На протязі цього часу він відвідає Англію, Францію й Німеччину.

Під час побуту у Франції, в суботу 14 травня, Владика відправить у церкві Св. Ап. Симона у Парижі Св. Літургію, а по полудні Панахиду над могилою Симона Петлюри та його родини. Ці приватні відправи пов'язані з 35-ою річницею єпископської хіротонії Владики Мстислава, що відбулася 14 травня 1942 року у катедрі св. Ап. Андрія у Києві.

Під час побуту у Женеві Владика знову відвідає ті міжнародні установи, до обов'язку яких належить оборона прав людини. Не зважаючи на явну байдужість тих установ до долі українських політв'язнів у СССР, Митрополит Мстислав знову порушить справу знущання над довголітнім страдником о. Василем Романюком та новою жертвою релігійних репресій, грекокатоликом проф. Василем В. Бурлядияном з Одеси.

Представники КУК мали нараду з Департаментом Освіти Манітоби

Вінніпеґ (КУК) — На запрошення міністра освіти Манітоби І. Тирнбулла, і в приявності асистента заст. міністра Р. Креймера, 19-го квітня ц. р. відбуто в Вінніпезі зустріч з представниками Комітету Українців Канади, під час якої обговорено наступні справи:

— потребу обсади при Департаменті Освіти Манітоби повночасового посту координатора для понад 100 вчителів української мови в державних школах Манітоби;

— для досягнення повного успіху, допущення української мови як мови навчання деяких інших предметів там, де є для цього вимога і оправдання, та

— потребу додаткової фінансової допомоги Уряду Манітоби для підготови матеріялів для навчання української мови, на які одержано частинне фінансування від Департаменту Багатокультурности в Оттаві.

В цих нарадах від Комітету Українців Канади брали участь д-р С. Яр. Кальба, екзекутивний директор Централі КУК, і від Управи Відділу КУК у Вінніпезі І. Гуйда.

В МАЯМІ: ДУХ БРАТЕРСТВА В УНС НЕ ПЕРЕВОДИТЬСЯ

Маямі, Фльорида (Ю.Ц.) — Велика, вже понад 83-літня історія Українського Народного Союзу, крім багатьох подвигів на добро і користь своєї громади і свого народу, записала зокрема багато сторінок справді братерського відношення між своїми членами, що є й одною з головних цілей цієї братерсько-запомогової організації, для яких вона була створена. Справді гідний для наслідування приклад такого братерства дали члени місцевого 368-го Відділу УНС в половині цього місяця, 14-го квітня. Подія говорить саме за себе:

Пан Іван Урбанський, довголітний діяч УНС, що був колись предсідником і секретарем 254-го Відділу УНС в Ню Бріттан, Конн., від довшого часу хворіє і перебуває тепер в домі опіки над немічними у Вілла Марія в Маямі, Фльорида. Заходом 368 Відділу УНС в Маямі, в якому він тепер є членом, відбувся у Вілла Марія 14 квітня ц.р. пополудневий концерт для його вшанування і розваги.

Під проводом предсідника Відділу п. Пиколи Ракуша прибули до Вілла Марія п. Іван Козира, голова Контрольної комісії Відділу, пані Софія Головчак, колись знана союзова діячка і правна опікунка пана Урбанського, та пані Пелагія Гевко, суспільно - харитативна референтка 368 Відділу.

На залі зібралася численна публіка, яка складалася із пацієнтів, обслуги, сестер-монахинь, працівників і відвідувачів цього дому, де п. Урбанський є одиноким українцем.

Настоятелька дому сестра Розелла представила зібраним виконавців, а з черги Наталка Сидор, краля краси міста Маямі, говорячи по-українськи і по-англійськи, привітала п. Урбанського від управи міста Маямі, Українського Народного Союзу, а 368 Відділу зокрема, і від всієї української громади в Маямі. Вона, між іншим, говорила про свою діяльність як українки, представляючи свою ролю в минулорічному святкуванні 200-ліття Америки і участь маямських українців в цих імпрезах та подала і провела програму концерту, на яку склались її виступи із фортепіяновим сольо, жіночий квартет і дует при гітарі і виступ солістки співачки пані Вероніки Цегельської при фортепіяновім супроводі пані Ольги Цегельської-Кордуби, яка рівнож вела акомпаньямент на гітарі і співала в дуеті. Пані Ірина Ракуш і панна Наталка Сидор співали в квартеті. Кромі цього, пані Ольга Цегельська-Кордуба дала зібраній публіці пояснення чи переклади до поодиноких точок в англійській мові, а панна Наталка Сидор виголосила дві поеми власного авторства до цієї нагоди.

Пані Пелагія Гевко вручила п. Урбанському грошевий великодній подарунок, що 368 Відділ із своїх фондів призначує для нього щорічно як скромну допомогу.

Сестра Розелла на закінчення подякувала виконавцям і всім українцям в Маямі за це, що вшанували пацієнта дому Вілла Марія і дали так гарний виступ для вшанування члена їхньої національної групи та запросила із виступами на будуче.

Треба зазначити, що ціла імпреза була зорганізована і переведена силами 368-го Відділу УНС в Маямі і що всі виконавці це члени Українського Народного Союзу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Самопевність Москви

Минулого тижня Департамент оборони поінформував, що два совєтські розвідувальні літаки, які правдоподібно вилетіли з баз на Кубі, були двічі запримічені американськими воєнними кораблями, раз тільки 60 миль від берегів ЗСА. Речники уряду заявили, що досі совєтські літаки ніколи не відважувалися летіти так близько до берегів Америки, хоча Куба віддалена від Фльориди тільки на 90 миль. Згадані два совєтські розвідувальні літаки з поспіхом втекли, коли за ними в погоню пустилися два американські джетові літаки.

Про цю подію повідомляли всі американські засоби масової інформації. Причина такого широкого розголосу справи не тільки в тому, що совєтські літаки відважилися летіти так близько до берегів ЗСА та перелітати над американськими військовими кораблями, але також тому, що протягом останніх кількох місяців трапилося вже кілька подібних провокацій совєтських акцій.

Департамент оборони старався замовчувати ті події, бо, як твердять коментатори, не хотів ,,пошкодити'' політиці детанту із Совєтським Союзом, надіючись, що ,,позакулісовими способами'' вдасться переконати Кремль припинити ті акції. Проте, з інших достовірних джерел стало відомо, що в половині січня два совєтські розвідувальні літаки кружляли у віддалі 50-ох миль від острова Ґуам на Тихому океані, на якому находяться важливі летунські і морські бази збройних сил ЗСА. Ті совєтські літаки вилітали з баз біля Владивостока, або із совєтських літаконосців, які все частіше з'являються в тій частині Тихого океану.

Крім того совєтські розвідувальні літаки поширили свою ,,діяльність'' і в південній частині Атлантійського океану, як також і над Середземним морем, використовуючи бази в Ґвінеї, яка лежить на західньому побережжі Африки. Вилітаючи з тих баз, кілька совєтських літаків минулого грудня довший час кружляло над ескадрою американських військових кораблів, які переводили маневри в західній частині Середземного моря. Американські літаки тоді теж були змушені відганяти совєтських ,,непрошених гостей''.

Але може найбільш нахабним прикладом самовпевности Москви, тобто, переконання, що Вашінгтон не реагуватиме на шпигунську діяльність совєтських літаків чи кораблів, треба таки вважати випадок, коли під час маневрів американської фльоти на Середземному морі в грудні минулого року совєтський корабель-винищувач переплив через формацію американських кораблів, цілком не реагуючи на перестороги з боку американського командування.

Як сказано, Департамент оборони старався замовчувати цю шпигунську діяльність совєтських кораблів і літаків, щоб ,,не дразнити'' Совєтського Союзу і не ,,шкодити'' політиці детанту. Однак, під натиском кількох американських генералів і адміралів, які правильно вказували, що промовчування тих шпигунських акцій тільки заохочує Москву поширювати їх, Державний департамент минулої п'ятниці таки повідомив американські засоби масової інформації про полети совєтських розвідувальних літаків з Куби біля берегів ЗСА.

Треба надіятися, що тепер уряд ЗСА гостро реагуватиме на всі подібні шпигунські акції Москви, щоб не дати совєтським верховодам нагоди використовувати терпеливість Вашінгтону для поширення шпигунської діяльности, а заразом і мілітарних впливів Совєтського Союзу на різні обшири світу. З Москвою можна говорити тільки з позиції сили, а будь-які однобічні концесії з боку вільного світу Кремль інтерпретує як слабість і використовує ці концесії для переведення в життя своїх імперіялістичних плянів.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Микола Лівицький

ЕКЗИЛЬНИЙ УРЯД УНР

На тему потреби існування і дії Державного Центру й уряду УНРеспубліки в екзилі я писав і виголошував доповіді так багато разів, що вже хіба ,,виписався'' і ,,виговорився''. Тяжко додати щось нового. Проте, на мою думку, варто ще і ще писати чи говорити на цю тему, може навіть повторюючи ті самі арґументи, щоб ця справа не виходила з пам'яти і свідомости українського громадянства у вільному світі. Цим разом сісти за машинку до писання мене спонукала одна думка, висловлена проф. Василем Калиновичем на вечорі Івана Кедрина в Ню Йорку (,,Свобода'' з 25 лютого 1977р.) Про ДЦ УНР і УНРаду проф. Калинович сказав таке: ,,...такі екзильні уряди мають успіх лишень короткий час і поступово втрачають на значенні, не виконуючи своїх законних функцій, бо цього не можуть, і тому тратять свою атрактивність''.

Якщо вважати екзильний ДЦ і уряд УНР за символ і репрезентанта нашої самостійної державности, то тоді можна б припустити, що й ідея української самостійности поступово втрачає свою ,,атрактивність''. Але цього, на щастя, ми в українськім громадянстві не спостерігаємо і такої думки, звичайно, не мав на увазі висловити шановний Професор.

Звичайно, є багато рації в тому, що екзильний уряд, який не має змоги виказатися успіхами чи здобутками ні у зовнішній, ні у внутрішній політиці, втрачає свою притягальну силу в масах громадянства. Я вже не раз висловлювався на цю тему так, що сьогодні у багатьох випадках громадсько-суспільні організації чи т. зв. централі мають, може, більше можливостей до проявлення ініціятиви чи діяльности навіть на міжнародному полі, бо говорити з екзильним урядом — це означає ,,дратувати'' Москву, з якою майже всі держави світу мають дипломатичні зв'язки. І члени нашого екзильного уряду, не маючи під собою ані війська, ані установ з тисячами урядовців, ані поліції, ані змоги накладати податки і, обертаючись серед загалу нашого суспільства, як звичайні громадяни — без ,,чорних лімузин'', без охорони, без можливостей якоїсь ,,репрезентації'' — не мають тієї ,,атрактивности'', що політики і державні мужі тих чи інших народів, які мають свої держави.

Проте, власне для українців існування екзильного уряду грає велику ролю, бо це нагадує — як чужинцям, так і своїм громадянам — що ми, вправді, своєї суверенної держави ще не маємо, але прагнемо її мати і маємо на це леґальне право. Скорше можуть собі дозволити не мати екзильних урядів такі народи, як угорці, румуни, чехи, поляки (хоч, саме, поляки екзильний уряд мають), ніж українці. Бо щодо тих народів, ніхто не заперечує їхнього права на суверенну державність. Щож до нас, то на цю тему (право на справжню, а не фіктивну суверенну державу) треба ще дуже часто дискутувати — і то не тільки з росіянами чи іншими нашими сусідами, але й з політиками багатьох держав західнього світу, не виключаючи й Америки.

Є серед нашого суспільства все більше і більше осіб, які переконані в тому, що екзильний уряд УНР має велику рацію для свого існування. Так, наприклад, довголітній наш політик, знавець міжнародних відносин і видатний журналіст д-р Василь Федорончук писав недавно (місячник ,,Мета'' за лютий 1977), що ,,якраз з огляду на свої атрибути леґітимности і континуїтету державної традиції, ДЦ УНР в екзилі являється незамінним засобом української визвольної політики''. А в ,,Свободі'' з 2 квітня ц.р. в статті ,,Україна на міжнародній сцені'' той самий д-р В. Федорончук писав таке: ,,За наявности, в близькому чи дальшому майбутньому, сприятливої міжнародної ситуації, ДЦ УНР з екзильним урядом матиме правні підстави домагатися визнання себе тимчасовим фактичним урядом України. Прецеденти аналогічного визнання знаходимо в новітній історії''.

Розгляньмо, які існують можливості, щоб міжнародна ситуація стала для нас ,, сприятливою''. Насамперед — це війна поміж Заходом і Сходом, якої ніхто, з українцями включно, не хоче, але яка не є виключена через брак стабільности в світі і через невгаваючу експансивну політику Москви. Не говорімо про нуклеарну війну, якої правдоподібно не буде і яка принесла б такі нищівні зміни у всьому світі, що всякі передбачення на цей випадок стають неможливими. Але війна з ужиттям т.зв. конвенціональної зброї не є виключена: про її можливість говорять і пишуть на Заході і до неї таки готуються. От у цьому випадку і прийшов би момент для дії українського екзильного уряду з усіма консеквенціями: визнання фактичним тимчасовим урядом України, українським військом і т.п.

Може бути, що конвенціональна війна не набрала б всесвітнього маштабу, але, вибухши в якійсь частині земської кулі, вона могла б допровадити до зірвання дипломатичних зносин багатьох держав Заходу, не виключаючи ЗСА, з СССР. А зірвання дипло-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Д-р Василь Лев

ЗБАГАЧУЄТЬСЯ БІБЛІОТЕКА НТША

Куплений близько 25 років тому ,,Дім Української Культури'' при 302-304 Захід 13-ій вулиці на Менгетені в Ню Йорку старанням тодішнього голови відділу Наукового Товариства ім. Шевченка св. п. проф. д-ра Миколи Чубатого мав бути в першу чергу приміщенням для книгосховища. Коли заіснували обставини, що з фінансових оглядів половину будинку віднаймлено (чи відступлено) Українському Конгресовому Комітетові, на третьому поверсі примістилося НТШ (канцелярія управи, заля для зібрань, засідань тощо, і бібліотека). В наслідок зростання бібліотеки приміщення бібліотеки маліє, навіть після перенесення УККА до власного будинку справи не розв'яжеться. Зробиться це в новому просторнішому будинку. А покищо нова управа НТШ, вибрана на загальних зборах 16-го квітня, мусить відрядити для бібліотеки й архіву цілий третій поверх. Число книжок у бібліотеці постійно зростає.

Бібліотека складається з закуплених книжок та дарів меценатів, серед яких на першому місці стоять (пропускаю титули): о. Лев Чапельський, Михайло Гайворонський, Український Народний Союз, Антін Маланчук, Богдан Загайкевич, Роман Смаль-Стоцький, Богдан Лепкий, Анна Кобринська, Микола Танчука і ін.(гл. стор.84 Бюлетеня НТШ в ЗСА, ч. 17, 1977). В архіві на перше місце треба поставити архівні матеріяли кн. Івана Токаржевського-Карашевича і проф. Олександра Лотоцького, даровані д-ром Борисом Веліґост-Лотоцьким, архів пок. д-р Софії Парфанович і ін.

Останніми днями Бібліотека А НТШ збагатилася дуже цінним даром, хоч тільки однією книжкою, а це: ,,Читанка для малих дітей до школьного і домашного употребленія'', сочинена Маркіяном Шашкевичем. Львів 1850, 96 стор. Цю читанку склав о. Маркіян Шашкевич, головний автор ,,Русалки Дністрової'' з 1837 р., пробудник галицької України і промотор ,,Галицького відродження'', який дбав також і про виховання тих наймолодших, а тоді сильно принижених селян та їхніх дітей. Вже на склоні свого молодого віку склав він цю читанку, яка за його життя не побачила світу. Щойно його приятель, член ,,Руської Трійці'' Яків Головацький видрукував її в 1850 році, змінивши в дечому правопис, придержуючися більше етимологічних правописних правил. Читанка поділяється на шість розділів, що в цілому подають загальні основи знання і виховання. В першому розділі (,,Короткоє ізображеніє світа'') подано розповіді про родину, церкву, відомості з географії, природознавства, астрономії. В другому розділі (,,Повісти із святих книг'') є коротенька історія біблійна Старого й Нового Завіту; тут подано переказ деяких Христових притч. В третьому розділі (,,Повістки благонравнії'') коротенькі повчальні оповідання про те, як жити в світі згідливо, прикладно й етично, в праці для себе і ближнього. Деякі з цих оповідань знаходилися в галицьких шкільних читанках вселюдних шкіл перед Першою світовою війною. В четвертому розділі (,,Коротенькії науки'') подано повчальні поради в формі сентенцій, афоризмів та приказок. В п'ятому розділі (,,Басні'') подано 29 байок і приказок із повчальними висновками. Вкінці в шостому розділі (,,Пісни'') подано 4 вірші-пісні, мабуть, складених поетом на народний лад, з яких одну (,,Дівчинонька мила цвіточки садила'') ще й сьогодні співають старші люди.

Хто ж цей шляхетний жертводавець? Це інж. Богдан Чапельський, який тепер живе в Балтіморі, Мд. В листі до мене з 8-го ц. р. він пише: ,,Від мого вуйка п. Володимира Яворського одержав я копію листа, в якім Ви зазначали, що ,,Читанка'' М. Шашкевича — це бібліографічна рідкість Я і моя родина уважаємо, що було би еґоїзмом з нашої сторони таку вартісну річ тримати в приватній бібліотеці. Отже, я постановив передати ,,Читанку'' до бібліотеки НТШ в Ню Йорку. ,,Читанка'' була колись власністю мого прадіда, о. Антона Чапельського (1802-1885), пароха Добрівлян, а опісля мого діда, о. крилошанина Івана Чапельського у Львові (1854-1919); відтак, через мого батька, надрадника суду, Миколу Чапельського (1878-1948), перейшла в моє посідання.

Теперішній власник ,,Читанки'' народився у Львові в 1906 році, вчився в Академічній гімназії у Львові, де склав іспит зрілости (матуру) в 1925 р., далі закінчив Вищу Школу для Торгівлі (, деякий час працював у державному банку, згодом — у львівському міґістраті, перед Другою світовою війною — у Маслосоюзі у Львові. Після війни виїхав на еміґрацію й остаточно, після ДП-мандрівок, осів у Балтіморі, Мериленд, де працював до емеритури. Інж. Богдан Чапельський одружений, батько двох дітей, сина й доньки, вже одружених, що створили гарні українські свідомі родини. Інж. Богдан Чапельський — це свояк пок. о. радника Лева Чапельського, який працював в НТШ в ЗСА від початків його існування і подарував Товариству цінну бібліотеку. Його слідами пішов саме інж. Богдан, виявляючи велике розуміння ваги бібліотеки, одного з найкращих показників культури народів. Бібліотека — це свідок минулих і сучасних подій народу, це вчитель майбутніх поколінь. Тому й на нашій примусовій еміґрації в вільному світі засновано кілька українських книгосховищ. Крім того, в публічних і високошкільних бібліотеках постали українські відділи завдяки українцям-бібліотекарям для вжитку і своїх земляків і чужинців. Бібліотеки українських наукових установ із особливою увагою збирають також і старші й рідкісні видання книжок, що їх на рідних землях може й не побачимо. Тим то дар інж. Богдана Чапельського має велике значення і дає дуже гарний приклад віддання таких книжок як ,,Читанка'' М. Шашкевича для наших наукових установ, передусім Наукового Товариства ім. Шевченка, м. і., носія культу великого пробудника

(Закінчення на стор. 5-ій)

Іван Овечко

У ЖИДІВ ТАКИ ТРЕБА ВЧИТИСЯ

Мені прийшлося в цьому весняному кварталі давати спеціяльний курс у нашому університеті про дисидентів з СССР. З того приводу я навіть звертався через нашу пресу з проханням допомогти до всіх тих, хто міг би прислати книжки англійською мовою на ту тему, зокрема про український дисидентський рух та рух опору, бож і сам курс я побудував так, щоб запізнати студентів не тільки з російськими дисидентами, а й з українськими діячами, показавши їм також різницю як між самими деякими російськими дисидентами, так і між російським рухом рухом взагалі і рухом українським. Стейтовий університет не має на цю ціль грошей, тому книжки мали б бути дарункові. А якщо якась із них дуже добре надається на обов'язкову лектуру для студентів, таку я зобов'язав би 35 студентів купити як підручник. Так, між іншим, і вийшло з деякими виданнями ,,Смолоскипу'', а тепер і з одним виданням УККА.

Але назагал відгук на те моє звернення свідчить, що ми, мабуть, таки не дуже багаті на англомовні видання на таку пекучу тему. А жаль. Україномовні публікації про український дисидентський рух та рух опору не в силі зробити і половини того доброго діла для України, як чужомовні, зокрема англомовні. Від кого ж бо очікувати уваги і будь-якої допомоги для нашого поневоленого народу, як не від майбутніх провідників вільного світу, що сьогодні сидять на університетських стільцях?

І ще про одне свідчать відгуки на моє звернення: чомусь якраз ті наші діячі й організації, проти яких так багато пишеться, яких так різко дехто осуджує, прислали найбільше потрібних публікацій, як ось п-во Стецьки й АБН з Европи, УККА та ,,Смолоскип'' з Америки. А де ж ті спілки, організації та різні асоціяції, які так ревно уболівають українською справою, безпощадно критикуючи названі вище організації й особи? Від них не прийшло ні однієї книжки, ні однієї брошури! Ні англійською, ні українською мовою. А якби я був жидом і давав курс про утиски жидів в СССР, ніякої проблеми не було б — в обличчі спільної справи всі їхні організації, хай навіть і ворогуючі між собою (якщо взагалі такі в них є), знайшли б достатньо матеріялів, щоб ними збагатити курс.

Говорячи про жидів, хочу тут поділитися ще й таким випадком. Якраз у часі мого курсу до університету мав приїхати якийсь жидівський промовець, який мав говорити до всіх студентів університету про жидівських дисидентів, з якими він мав нагоду особисто познайомитися під час останньої поїздки до СССР. Його доповідь мала початися лише п'ятнадцять хвилин після кінця моєї лекції того дня. І все ж дізнавшись, що в нас є такий курс, що має до діла з дисидентськими рухами в СССР, він виявив бажання бути промовцем-гостем і в моїй клясі, ризикуючи спізнитися навіть на його широко розреклямований виступ для всього університету. Такі лекції гостей дуже популярні в американській шкільній системі, і професор вільний запросити, кого він сам уважає за потрібне. А що це було якраз 15-го квітня, тобто, в день народження В. Мороза, коли разом із українськими організаціями на Сході ЗСА організувалось протестаційне віче також з участю жидівського комітету, виступ гостя в моїй клясі був попереджений інформацією про те віче і був дуже корисний у всіх відношеннях.

А після того виступу гостя-промовця мене непокоїть одне питання: чому ж нема українських промовців, що роз'їжджали б по американських кемпусах і інформували б про український рух опору в СССР? Нема грошей? Нема людей? Не вірю! Є і те, і друге, хоч не завжди в потрібний час і в найпотрібнішому напрямку скероване. А в жидів інакше. І тому в них таки треба вчитися.

Ганна Черінь

СИЛЬВЕТКА КОМПОЗИТОРА

[про Василя Кириловича Шутя]

Його по-молодечому струнку постать можна бачити на багатьох чікаґських імпрезах (без огляду на партійність організаторів). Хоч і не має авта, а живе трохи оподалік українського центру, він дає собі раду, не боїться нападу грабіжників і не уповає на те, щоб його хтось підвіз. Вдачу має горду й незалежну, хоч і сумирну.

Ще десяток років тому ми часто бачили цю постать і на сцені, коли він, ховаючись за фортепіяно (бо має ще й дуже соромливу натуру), акомпаньював приїжджим домашнім співакам та хористам свої й не свої твори. Робить це він і тепер, як раніше.

Мова тут про добре знаного чікаґським українцям, а своїми творами відомого й усім зацікавленим у музиці українцям, композитора Василя Кириловича Шутя. Через велику скромність — і через недостатню увагу громади — не відзначав він свої ювілеї, хоч заслужив їх вже кілька, якщо рахувати, що по п'ятдесятці настає ,,ювілейний'' час.

Василь Кирилович від свого віку не відмовляється, але й не дуже його розголошує, бо хоче бути молодим. Виглядом і енерґією він багато молодший від своїх літ, а секрет такої молодости — творча праця. Тепер він працює так, як і тридцять років тому, має свій розподіл дня й точно його дотримує, не лінується, не заспить, не тратить часу на хвороби й не нарікає. Особливо ж, коли щось треба зробити, коли є мета праці, творче призначення — надхнення прилітає й бере мистця на крила.

Народився Василь Кирилович у Золотоноші, як старший син в багатодітній родині земського рахівника. З цілої сім'ї він один лишився в живих — інші, раніше чи пізніше, загинули в невідрадних підсовєтських поневіряннях.

Розмовляючи з Василем Кириловичем та бажаючи дізнатись, як то виростає талант, я запитала: ,,А Ви так і народились композитором? Співали ще в колисці, чи як?'' — і сподівалась почути байки, що їх в подібних ситуаціях розповідають. — ,,Ні, — посміхнувся Василь Кирилович. — Я, правда, не знаю, як я співав у колисці, в кожнім разі, мати мене колисала, щоб не ,,співав''. А крім того, я мав намір стати художником. Всю хату обмалював і дістав за це не раз від матері. А потім змінйв музу й став грати на тих інструментах, що міг дістати — в струнній оркестрі. Фортепіян був тільки мрією...Що ж, у п'ятій клясі я вже диригував (дехто сказав би — був диригентом). Нас запрошували на домашні концерти, і я навіть писав нотні партії''.

Почалася Перша світова війна...Не велика це була радість, і багатьом вона перебила пляни й порвала життя, але для юного музики випало і щось добре: одна родина, виїжджаючи, продала за сто карбованців старий рояль. Василеві тоді було 15 років, і він соромився починати навчання в студії разом із малими дітьми, тож він купив підручник і вивчився грати сам.

В 1917 році молодий музика почав компонувати. Закінчивши гімназію, працював із дитячими колективами, писав для них пісні й п'єси, склав навіть дві опери. Партія оркестри виконувалась на піяніні в чотири руки.

— ,,А чи є вони у вас, ті опери?'' — ,,Були, та загули. Я був у таких перипетіях, що й сам ледве не пропав. Але де б я не був, перш за все старався рятувати фортепіян. Носив його на спині, де й сила бралась!''

У 1926 році Василь Кирилович поїхав шукати щастя в Переяслав. Там знайшов собі дружину, Марію Олександрівну, але ,,пристроїтись'' не зміг і без копійки в кишені п'ять літ пізніше приїхав у Київ. Вийшов з двірця, став на роздоріжжі та й ворожить, в який би його бік податись. А раптом — бачить — рідна тітка йде назустріч. Тітка забрала його до себе, підгодувала...А головне — в неї було піяніно! Що ще треба для щастя?

Пішов до Музичного Інституту, заграв свою сонату — похвалили й прийняли на студії. Вчився три роки, а потім, за приналежність до ,,неблагонадійної'' родини, з інституту виключили. Згодом якось знову прийняли. От уже прийшов час іспитів. Написав дипломну симфонію, котру оцінили дуже добре, але диплома не дали, бо не здав іспиту з марксизму. Ну, що ж, праці й без диплома не бракувало, можна було навіть вибирати.

Василь Кирилович вибрав театр. З театром замандрував аж на Донбас. Був і диригентом, і композитором. Театрові давали непогані шахтарські ,,пайки'', а в ті голодні роки це було неабищо. Проте, за деякий час театр закрили. Знов у Київ! Там керував хорами, а також перевіряв іспитові роботи студентів музичних шкіл.

І от гримнула Друга світова війна. Чоловіків до 45 літ вигнали пішки на Харків; забрали й Василя Кириловича. Марія Олександрівна лишилась у Києві. Врешті, в безладді, керівники не знали, що робити з евакуйованими чоловіками й відпустили їх на всі чотири вітри. Василь Кирилович пробрався до Києва й кинувся до свого помешкання в Лаврівськім подвір'ї, хвилюючись, чи дружина жива-здорова. Слава Богу, дружина є; але не встиг відпочити з дороги, нова біда: німці виганяють із Лаври. Композитор сам один витяг надвір свою найбільшу цінність — піяніно, знайшов десь порожню квартиру. Там і оселились із любимим піяніном, поки й звідти не вигнали. Так що Василь Кирилович і пані Маруся вже в той час були скитальці в повнім розумінні цього слова. Була така пора, що вони жили під столом у нотній крамниці, а коли входили німці — бігли ховатись у підвалі. Щоб не пропасти з голоду, міняли речі на картоплю. Часом траплялась праця, за котру платили горілкою. Це така була тоді валюта!

А далі — дорога на Берлін. Праця в театрі для ,,остівців'', діпівські табори, і нарешті — в 1951 році — приїзд до Чікаґо. Спочатку праця на цукерквій фабриці, а потім, коли, як жартує Василь Кирилович, досить наїлись солодкого, колеґа Володимир Чижик, талановитий скрипаль, улаштував п.Шутя на фабрику електричних дротів, де композитор і працював до пенсії.

Пенсійний стан: з одного боку — звільнення від щоденної нефахової повинности й напруженого порядку денного, а з другого боку — зменшений контакт з людьми й життям, відхід на другий плян. Українська громада потроху відсівається на передмістя. Василь Кирилович лишився сторожити наші народні доми й прицерковні залі. Поки ,,пани'' з передмістя надумаються приїхати, Василь Кирилович пішки йде на імпрези й національні свята. Він же й допомагає їх улаштувати: пише музику або оркеструє та розписує ноти, акомпаньює, навчає хористів і співаків. Василь Кирилович не має коштів для втримання студії, але має учнів і щодня їздить до них автобусом на лекції. Вчить, не дивлячись на годинник — скільки бажає студент. Трудолюбний Василь Кирилович не відступає від свого щоденного робочого пляну. Встає рано, варить собі чудову, свіжо змелену каву, ,,на свіжу голову'' компонує або шліфує твори, тоді їде на лекції й під вечір повертається додому.

За своє життя Василь Шуть скомпонував шість симфоній, котрих, через несприятливі обставини, ніколи не чув (одну грали в Харкові, але композитор не міг туди приїхати).

Перша симфонія Шутя (на власні мельодії) присвячена матері. Всі інші симфонії побудовані на народних мотивах. Крім того, Василь Шуть створив кілька поем. З них цікава сюжетна поема ,,Ісус отаву косив'', написана кілька літ тому. Це розповідь про батька, що втратив сина, і на поміч йому прийшов Ісус — косити сіно, замість сина. На слова Шевченка Василь Кирилович скомпонував поему ,,Шевченкіяда''. На смерть поетеси Оксани Лятуринської створив сюїту ,,Дівоча любов''. Кілька струнних квартетів композитора були виконувані колеґами-студентами. Крім того, В.Шуть має твори майже кожного музичного жанру: тріо, скрипкові й фортепіянні концерти, навіть концерти для труби з оркестрою, багато сонат і сонатин та безліч чудових дитячих п'єсок, що їх композитор любовно пише для своїх маленьких учнів. Кращим із них він присвячує сонатини та інші твори на спеціяльні оказії, як день народження або коли учень далеко виїжджає.

Одна з улюблених форм творчости композитора — романси. Любов ця, правда, зумовлена досяжністю. Краще, кажуть, синиця в жмені, ніж журавель у небі... Отож, романс — це та синиця. Легше знайти соліста для виконання твору, аніж, скажімо, оркестру або хочби

(Закінчення на стор. 5-ій)

Заклик бібліографа

Едвард Касинець — бібліотекар і архіваріюс УНІГУ

Деколи дуже сумно бібліографові розпаковувати посилки книжок з Совєтської України. Сумно тому, що теперішні совєтські видання виявляють надзвичайно сильний спад їхньої естетично-типографічної якости, звуження тематики, зменшення тиражів. Крім цього наукові видання виходять переважно тільки в головних містах України. Коли у 20—их і на початку 30-их років українські книжки і журнали часто мали резюме французькою та німецькою мовами, тепер такі резюме друковані переважно російською мовою. У теперішні часи дуже важко бібліографові точно уявити собі, що друкується на Україні. Основне видання, що займається українською бібліографією, — ,,Літопис друку'' — майже неможливо придбати звичайним шляхом.

З іншого боку ми спостерігаємо широкий розвиток в Україні дидактичної, цебто повчальної, бібліографії, де совєтські бібліографи намагаються максимально спрямувати під кутом служіння партії наукову зацікавленість українських читачів. При тому дуже сильно відрізняється обслуговування і доступ до матеріялів для різних прошарків совєтськоукраїнського суспільства. Останнім часом читаємо в пресі про випадки, коли навіть цілі бібліотеки підпалюють. І так згоряють цілі покоління української науки, культури, українського життя.

Ось на такому страшному тлі доводиться працювати нам в Українському науковому інституті Гарвардського університету. Зберігати цінну документацію про історію українського життя є наше безпосереднє, важливе і тяжке завдання. Треба зберегти та охоронити все те, що ми можемо придбати або через закупи, або як подарунки. За останні чотири роки моєї праці у Гарварді мені приходилось контактуватись із книгопродавцями у таких далеких місцях як Монако, Тусон (Арізона), Монтреаль, Париж. Понад двісті добродіїв подарувало буквально тисячі і тисячі книжок. Мусимо купувати, збирати і зберігати українську книжку, а тим самим і українську книжкову культуру взагалі.

Друге наше завдання — це намагатися якнайбільше розповсюджувати знання про українську книжку й старатися служити ,,лоббістами'' української книжки. Так, нещодавно були влаштовані семінари, присвячені клясифікації Конгресової бібліотеки, де виголосив доповідь д-р Турчин. В грудні ж минулого року на величезному симпозіюмі Галина Миронюк виголосила доповідь про документацію на еміграції. Наталія Недоступ, головна бібліотекарка Київського університету, недавно відвідала Гарвард, і ми мали нагоду показати їй та її колегам нашу працю над українськими книжками. Влаштовувались й дальше влаштовуватимуться виставки української книжки в Гарварді, що їх організує український осередок. І не тільки в Гарварді. У травні 1974 року наш Інститут підготовив спеціяльну виставку, присвячену з'їздові українських лікарів, на тему ,,Друковані твори українських лікарів''. Ми також даємо фахову поміч увлаштовуванні виставок українських книжок в інших місцевостях Америки.

Третє наше завдання є спостерігати процес розвитку україністики та писати рецензії на совєтсько-українські видання. Саме це здійснюємо в нашому журналі ,,Рецензія'', де вже багато совєтських довідкових бібліографічних видань були грунтовно обговорені міжнародними спеціялістами неукраїнського походження.Ми тепер стараємось закінчити покажчик до,,Записок Українського Товариства ім. Шевченка'' та консультуємо інші українські установи, які мають питання відносно українських книжок. Недавно нам теж приходилось їздити до Оттави і Монреалю, щоб допомогти порадами Комітетові українців Канади.

Очевидно, праця українського бібліографа на еміграції вимагає багато часу, але головно — багато видатків. Ось це і є одна із причин мого заклику до українського громадянства. Прохаю дальшої Вашої допомоги в справі української бібліографії та української книжки взагалі.

Появилася книга про крайове Т-во ,,Сільський Господар"

Книга про крайове господарське Т-во ,,Сільський Господар'' у Львові 1899-1944, появилася друком у 1971 р. на іміграції. Це ще одна монументальна праця, яка збагатила нас цінним матеріялом, що відноситься до діяльности Т-ва ,,Сільський Господар'' у згаданих роках на Західніх Землях України в Галичині.

Появилася ця праця, як Книга-Збірник понад 60-ти окремих статтей, завдяки великому бажанню та зусиль Редакційної Колеґії, яка зуміла притягнути до співпраці кадри тих інженерів-агрономів, які саме працювали в системі праць Т-ва ,,Сільський Господар'' на Рідних Землях, а тут на іміграції подали джерельний матеріял про ту видатну працю, яка в свою чергу послужить у майбутньому цінним матеріялом дослідникам господарського питання на Україні.

Честь і слава, а разом з цим і подяка членам Редакційної Колеґії Збірника, як рівнож і усім тим колеґам інженерам, які своїми цінними статтями допомогли видати цю книгу. На цьому місці бажаю відмітити, що цей Збірник вийшов під фірмою Української Вільної Академії Наук з осідком у Ню Йорку.

Мені, як одному із живучих членів Редакційної Колеґії Збірника припадає оця велика честь подякувати Українській Вільній Академії Наук з її неоціненим президентом проф. д-ром А.Архімовичем, який не лише, що дав згоду на те, що УВАН фірмувала видання Збірника, але теж допомагав своїми науковими порадами Ред.Колеґії в її відповідальній праці. Він зумів втягнути до праці знаних науковців УВАН проф. Замшу та сл.п. проф. В.Міяковського, з котрих перший зредагував деякі розділи Збірника, а другий як мовний редактор надав Збірникові гарний вигляд і під оглядом літературної вартости. Їм за це велика подяка. Не меншу подяку і признання складаю тим колеґам членам Редакційної Колеґії, які пожертвували і труд і гроші для цього, щоб цей Збірник скоро вийшов друком. І тут в першу чергу маю на думці таких колеґ, які вже відійшли у вічність, а то сл. п. проф. інж. Павла Дубрівного, доц. інж. Віктора Вакуловського та доц. інж. Антона Романенка. Хай про них залишиться Вічна Пам'ять!

А на кінець прийміть щиру подяку і признання і Ви усі дорогі Колеґи, співтворці Збірника ,,Сільський Господар'' від мене, одного із живучих членів Редакційної Колеґії.

Дякуючи, складаю 100 дол. на Українську Вільну Академію Наук у Ню Йорку з побажанням, щоб Академія змогла фірмувати ще багато подібних монументальної вартости праць на славу Академії, на славу і добро Української Вільної Науки!

проф. інж. Макар Каплистий

Картерет в поклоні Тарасові Шевченкові

День 19-го березня 1977 року довго залишиться в пам'яті української картерецької громади, тим більше, що цього дня українська молодь з участю старшого громадянства вшанувала 162-річчя народження Великого Українського поета генія Тараса Шевченка.

Для українського народу Т.Шевченко ніколи не був мертвим, його дух вічно житиме в душах української молодої людини, і так сьогодні українська громада зібралась щоб поклонитись Великому Кобзареві і полинути думкою до його могили над Дніпром до Києва.

Згадана Академія відбулась 19-го березня ц.р. в просторій українській централі св. Димитрія у Картереті, яку підготовили члени СУМА в співпраці з українсько-американськими молодечими організаціями в рамках УККА.

Свято розпочато американським гимном, що його відспівала С.Дитиняк при фортепіяновому супроводі О.Мартинюк.

,,Заповіт''Шевченка поукраїнськи виголосив сумівець І.Матлаґа, а по-англійськи ,,Мені однаково'' деклямував І.Трух. Гопак - дует, гарно виконали О.Васічко і В.Юрченюк. ,,Причина'' сьогоднішнього свята виголосила п-ні К.Гайдук- Жила, підкреслюючи причину щорічного вшанування уродин Великого нашого генія Т.Шевченка, який вийшов з народу жив працював і боровся за його права ціле своє життя.

Дальше гарно віддеклямувала молода сумівка В. Науменко ,,Життя Тараса Шевченка''. Українська молодь Картерету виконала кілька українських народних танців.

Другу частину академії розпочато українськими народними танцями, ансамбль місцевого СУМА під керівництвом хореографа В.Юрченюка вміло виконав ряд народних танців. Деклямацію: ,,Сонце заходить'' виконали М.Турко і Е.Погода.

Діти Школи Українознавства при церкві св. Марії під диригентурою вчительки М.Якубович, відспівали в'язанку народних пісень. В дальшій частині свята слідували виступи танців, що їх виконала молодь при церкві св. Димитрія.

Музичний супровід програми виконували дві молоді піяністки О.Дитиняк і О.Мартинюк. Декорацію сцени виготовили члени СУМА під проводом п-ні М.Якубович, намалювавши Собор Св. Софії в Києві.

На закінчення гарної святочної Академії, господар свята Остап Якубович підкреслив важливість вшанувати святочні академії нашою молоддю, чи для молоді, щоб вона виховувалась в здоровому українському дусі, як рівнож склав щиру подяку усім виконавцям програми, та хореографові В.Юрченюкові.

За моральну і матеріяльну підтримку, отцям Архимандритові д-ві В.Поспішилові, протоієреєві П. Мелехові, голові УККА інж. В. Янову, голові ООЧСУ І Рачинському, голові Сумівського батьківського комітету І.Кушніру та голові СУА п-ні Ю. Гнатовській.

Відспіванням українського національного гимну закінчено святочну Академію.

Василь Матлаґа

Виставка Тараса Шумиловича

Немає потреби дошукуватись на кожній українській образотворчій виставці ознак геніяльности. Тим більше, що найважче бути генієм чи пророком між своїми. У багатому й складному господарстві, яке зветься національною культурою, потрібне, і тому важливе, все, що такому господарству притаманне.

Якщо з такою настановою оглядати нову, вже 26-ту з черги, індивідуальну виставку творів мистця Тараса Шумиловича, яку з рамени ОМУА відкрив у залі УСК 3-го квітня маєстро Михайло Черешньовський у приявності понад 100 гостей, то ця виставка справить таке ж приємне враження, як і чимало інших. Стихійний експресіонізм, за оцінкою і висловом поета Василя Барки, це, мабуть, найточніша характеристика цього мистця. Ред. С.Женецький якось назвав Т.Шумиловича ,,співцем краєвидів''. Додамо: ніжним і чутливим співцем. Малярство для Т.Шумиловича — це його молитва, його радість життям, вдячність природі і вдячність Творцеві. Світ сприймається непідкупно просто, кольори природи (,,Осінь'', ,,Прозоре озеро'', ,,Осінь над озером'' та ін.) переливаються на полотно, в одному випадку зі справжнім хистом, в іншому трохи фотографічно чи одноплянову. Тоді — в першому випадку — Тарас Шумилович одержує нагороди, перші, другі чи треті, на виставках у Гемпстеді, у Гейнес Фоллс, Н.Й., у ,,Валдорф Асторії'' чи на виставках американської Організації Композиторів, Авторів і Мистців, де цього року американські колеґи обрали українського мистця Тараса Шумиловича керівником Відділу мистецтва.

Багато квітів з цієї виставки могли б прикрасити кожний дім (і вже до 25 образів закупили глядачі до суботи 16-го квітня). Також образна, сказати б, цілком протилежну тему — зимову, вражають своєю безпосередністю, м'якістю і, всупереч усім снігам та морозам у рамах — теплотою. Там, де ще не всього осягне техніка, там багато досягає людське серце, випромінюване через рами тепло людини. Доброю прикметою є та, що мистець немов сам стає в позу глядача. Він пропонує: ось перед вами церква — дивіться, оглядайте її. Церков на цій виставці багато, і більшість із них виконані в таких теплих тонах, що запрошують до себе, закликають до молитви. Але в цих безпосередніх пропозиціях мистця глядачам криється також елемент небезпечного повторення того самого рекурсу, тієї самої ритміки образів, часто композиційного повторення церкви в центрі картини. Цілковито зламаний цей не надто безпечний підхід до теми в чудовому образі ,,Хата кума'', у дрібно-ніжних, плямами розкиданих, і тому сильних квітах ,,Перед вікном''. Оригінальні образи з писанками: маленька чудова писаночка — заповнила великі рами. Окреме значення мають для українського глядача такі праці, як ,,Лебедин'' чи ,,Гошів'', ,,Манастир ЧСВВ у Яворові'', ,,Дорогою до Канева'' чи ,,Баня церкви св. Юра''.

Мистець надзвичайно продуктивний. На цій виставці показано 173 праці! Це добре і це небезпечно. Легкість може інколи приводити до повторення, але працьовитість веде і напевно приведе до ще більших успіхів.

Л.Полтава

Фінікс в поклоні Патріярхові Йосифові

День 13-го березня 1977 року залишиться незабутнім в серцях поселенців української громади Фініксу, Арізона. Заходами місцевого Відділу Т-ва за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви та при задовільній підтримці пароха Української католицької церкви Успення Пресвятої Богородиці, о. М.Колодія, влаштовано ювілейні святкування 85-річчя уродин Їх Блаженства Патріярха Йосифа Першого, вшановуючи Службою Божою та Ювілейним Концертом.

О год. 4.00 по пол. в церковній залі зійшлися миряни католицького та православного віровизнання під проводом своїх панотців. На малій, але гарно прибраній сцені, виднів портрет Блаженнішого удекорований квітами, а по обох боках видніли написи ,,на многа літа Дорогий Патріярше 1892-1977'' та мистецько виконана кардинальська емблема Їх Блаженства та святоюрський собор у Львові. Це мистецьке сценічне оформлення виконали панове: проф. Волод. Білик, Адріян Салук та Роберт МекКаннелл. По другому боці залі влаштовано виставку картин-пам'яток різних історичних подій творчої, довголітньої праці Їх Блаженства. Серед експонатів виставлено рідкісні світлини Архиєрея, емблеми, відзнаки, стяжки, пресові видання, книжки журнали і т.д., все — зв'язане з життям і творчістю Блаженнішого в краю та за кордоном.

Програму святочного концерту відкрив голова Фініксього Відділу Товариства за Патріярхальний Устрій УКЦеркви та муж довір'я Омелян Комарницький. Він привітавши святочну громаду, в короткому слові подав значення Свята Блаженнішого Патріярха Йосифа. Коротке привітальне звернення виголосив теж о. парох М. Колодій.

Доповідь на тему: ,,Блаженніший Отець Йосиф Сліпий — Патріярх ПУКЦ та муж епохи українського народу'' виголосив д-р Олег Снилик з Лос Анжелесу, Каліфорнія, який прибув до Фініксу на свято, на запрошення Управи місцевого Відділу Т-ва за ПУУКЦ. Ця святочна доповідь глибокого змісту зробила на слухачів велике і незабутнє враження.

У виконанні мистецької програми взяли участь: мішаний хор, який спеціяльно зорганізувався для відзначення Свята Блаженнішого під керівництвом енерґійного та повного посвяти диригента Антона Заліського, що у відносно короткому часі зумів підготовити співаків до концерту; діти і молодь ,,Рідної Школи'', підготовою яких зайнялася Люба Ленгстон, учителька та голова місцевого Відділу СУА; мистецькі сили — Аня Дидик та Людмила Янг.

Хор відспівав ,,Молитву за Патріярха'' муз. І.Недільського та ,,Аллилуя'' муз. Д.Бортнянського.

Деклямацію ,,Отче наш'' Володимира Янова гарно виголосила учениця Наталочка Чопко. Діти: Зеньо Магліоко, Адам Ваньо, та Рената і Адріяна Ленгстон виконали з відчуттям збірну деклямацію К.Перелісної ,,Молюся''.

З приємністю привітали приявні виступ Людмили Янг, відомої мисткині-декляматорки серед української громади у Фініксі, яка з надзвичайною вмілістю та чуттям задеклямувала вірш Стефанії Крячко з Крушельницьких ,,Верховному Архиєпископу''. Треба підкреслити, що хоча пані Янг є православного віровизнання, але з приємністю прийняла запрошення взяти участь в Святі Голови УКЦеркви, ставлячи національні справи вище обрядових.

Вершком мистецької програми був виступ Ані Дидик градуантки драматичної Школи університету в Раргерсі, Н.Дж. Із непересіченим драматичним талантом А.Дидик виступила в двох точках: Рецитації вірша Мирона Мироненка ,,Новітньому Мойсеєві'' та деклямації Зої Коґут ,,Отче наш''. Особливо в цій останній точці, декляматорка, на тлі музики ,,Боже великий єдиний'' зуміла з небувалим мистецьким хистом відтворити цю чудову поезію.

На закінчення концерту хор відспівав Многоліствіє Блаженнішому Патріярхові Йосифові. Свято закінчено відспіванням усіма учасниками українського національного гимну.

Під час свята переведено збірку на Патріярший Фонд. Добровільними пожертвами та збірковими листами займалися пані: Ірена Комарницька, Аня Дидик, Надя МекКоннелл та п. Василь Литвинишин. Декоративними пропам'ятними стяжками займалася Марійка Ліневич, які уфундував Стефан Попович.

Переведення мистецької програми свята та концертовим конферансьє уміло займався Адріян Салук.

Гостили учасників концерту кавою і солодким Марія Гіщинська та М. Осадців.

Ще раз українська громада Фініксу, Арізона здала іспит своєї громадської зрілости.

В.Литвинишин

Шевченкові роковини в Маямі

Як і щорічно, маямська громада відзначила Шевченкові Роковини святочним концертом в Українсько-американському Горожанському Клюбі в Маямі дня 27-го березня ц.р. при вщерть виповненій залі.

Коротке, відповідне до цієї урочистої хвилини, вступне слово сказав Володимир Хомяк, голова УККА Відділу в Маямі Катерина Годівська, яка приготовила програму концерту виголосила введення до неї, підкресливши факт, що хоча ми вже давно прибули сюди, то все і всюди де можливо виконуємо Заповіт Шевченка та не забуваємо щорічно його пом'янути. Пані Годівська, яка була душею цієї програми, сама є дочкою старих емігрантів і вже 20 років очолює групу Українських Танцюристів у Маямі, яка діє при Горожанському Клюбі.

Різноманітну і цікаво виведену програму, виконано дуже добре. На неї склалися збірні і сольові деклямації, інсценізація та виступ співочого гуртка ,,Черемшина'', все це у виконанні учнів Школи Українознавства, що її управителькою є Іванна Сперкач.

Молодий студент Андрей Ґелембин відограв сольо на фортепіяні, а члени групи Українських Танцюристів виконали декілька стилізованих народних танків. Численний хор української католицької церкви під батутою Тараса Максимовича відспівав декілька композицій до слів Т.Шевченка.

Доповідь англійською мовою виголосив коротко і змістовно студент М.Іваншкевич.

Публіка, яка в значному числі складалася із замісцевих туристів, головно з Канади, була приємно заскочена академічним поземом української доповіді студента Павла Ґаладци, в якій він насвітлив найновіші наукові досліди і відкриття у шевченкознавстві, та мистецьким виступом Вероніки Цегельської, яка відспівала при фортепіяновому супроводі Богдана Сперкача декілька композицій Лисенка до слів Т. Шевченка і арію Одарки з опери ,,Ніч під Івана Купала'' Вахнянина.

Молодь, яка взяла участь у цьому концерті, а також і обидва промовці — це вже тут роджене по більшості третє покоління. Всі вони, а також більшість старших виконавців — це переважно члени Українського Народного Союзу.

Концерт розпочався американським, а закінчено його українським гимном, що його відспівали всі виконавці і вся заля.

Ю.Ц.

Св. п. інж. Олександер Ярошевський відійшов у вічність

Св. п. інж. Олександер Ярошевський

Широка родина українських інженерів у глибокому смутку довідується про те, що св. п. інж. Ол. Ярошевський, визначний чехословацький професіоналіст — українського роду, попрощався зі своїми найдорожчими словами Рабіндраната Тагоре:

В цей час, коли
розлучаюся з Вами,
Бажайте мені, друзі мої,
щастя.
Небозвід рожевіє ранком,
А стежка в'ється чудово.

Св. п. Олександер Ярошевський помер 11-го листопада м. р. по довгій і тяжкій недузі на 90-му році життя. Похорон відбувся 16-го листопада в головній каплиці на Ольшавському цвинтарі. Повідомлення про те розіслав його близький друг, д-р Микола С.

Від д-ра М. М. про Покійного ми отримали ось таку інформацію: народився 25-го серпня 1887 р. в Прилуках на Полтавщині (нині Чернігівська область. Його діяльність пов'язана з Чехо - Словаччиною, куди дістався у двадцятих роках. Після закінчення Української Господарської Академії у Подєбрадах 1931 р. працював інженером у різних чеських підприємствах. Став відомим, коли виготовив біля 50 самостійних проктів доріг, мостів, реґуляції рік та інших будов, які були реалізовані в різних районах Чехії. Багато з них було виконано під його безпосереднім керівництвом.

Найвизначнішим його проєктом був залізо - бетоновий міст через ріку Каменицю біля Спалова (округа Семіла) та віядукт на залізній дорозі Желізний Брод - Шумперк. Обидва мости мають цікаву — на той час — дуже модерну конструкцію і є гармонійно вкомпоновані у навколишню гірську природу.

Деякий час інж. Ярошевський працював директором празької фабрики на виробництві лямп. Після Другої світової війни брав інтенсивну участь у національному п і д приємстві ,,Ставо - проєкт'' у Празі, для якого виготовив 25 великих проєктівш між іншим прокт автостради Прага-Сміхов — Мала Хухла та кілька проєктів доріг першої й другої кляси. Поважна частина його проєктів була реалізована і на Словаччині. Між іншим 14 часткових проєктів причинилося до побудови однієї з найбільших післявоєнних залізничих будівель Буяпольського Тунелю.

У Чехо - Словаччині св. п. О. Ярошевський був відомий теж як успішний винахідник. Вже в 1939 році патентував винахід: ,,Акумулятивний радіятор центрального опалення''. Суть цього винаходу полягала в обкладенні металевого радіятора керамічними кахлями, щоб акумулювати тепло та задержати висихання повітря. Цей винахід викликав велике зацікавлення та був патентований у Швайцарії, Італії, Норвегії, Швеції, Бельгії, Німеччині, Г о л л яндії, Франції, Фінляндії, Юґославії та Польщі. У 1955 році він розробив та патентував технологію з'єднування металевих предметів, зокрема радіяторів з керамічним обкладанням.

Із інших винаходів на увагу заслуговують неосліплюючий проєктор, ряд практичних приладів для будівництва доріг, наприклад, моторовий візок для покладання залізничих колій (1961), залізничий шпал (1963) та ряд інших. Багато своїх оригінальних винаходів він патентував, будучи вже на пенсії.

Св. п. О. Ярошевський був відомий теж як перекладач на українську мову, зокрема для Українського відділу словацького Педагогічного Товариства в Братиславі. Відомі переклади із словацької на українську мову: шкільні підручники з біології для 4 кл. (1953), аритметики для 7 кл. (1954), фізики для 9 кл. (1955) та фізики для 11 кл. (57).

Українська громада в Чехії та на Словаччині глибоко відчуває втрату св. п. Олександра Ярошевського.

Н. Н.

Д-ра Суховерського іменовано професором Албертського університету

Відділ Східньо Европейських Студій Албертського університету повідомляє, що д-ра Ц.М. Суховерського іменовано надзвичайним професором цього Відділу. Д-р Суховерський почав працювати як бібліотекар 1960р. у відділі Каталогування. По двох роках праці його підвищено до бібліотекаря-спеціяліста слов'янських публікацій. У 1967 його перенесено до Селекційного Відділу для добору і упорядкування слов'янських і східньоевропейських видань. У тому ж році його рівнож іменовано доцентом у Відділі Слов'янських Мов, де викладав бібліографію Східньої Европи і методологію дослідів. А згодом цей предмет викладав у Відділі Порівняльної Літератури та в Міждепартаментальному Комітеті Совєтських і Східньоевропейських Студій. В 1971 р. його піднесено до ступеня головного бібліотекаря гуманістичних і соціяльних наук. За його успіхи в упорядкуванню і доповненню слов'янської і східньоевропейської колекцій бібліотека надала д-ру Суховерському спеціяльний титул: бібліотекар слов'янських і східньоевропейських студій. У 1976 р. д-ра Суховерського перенесено, як доцента з Відділу Слов'янських Мов до Відділу Східньоевропейських Студій. У березні цього року д-ра Ц.М.Суховерського піднесено до ступеня надзвичайного професора у Відділі Східньоевропейських Студій.

Д-р Суховерський є автором або співавтором вісьмох публікацій, а три інші є підготовані до друку. Його вклад в його професію та в громадську працю є визначними. Він був членом, головою, предсідником багатьох організацій, комітетів і конференцій. Д-р Суховерський є також надзвичайним членом і членом Ради Канадського Інституту Українських Студій. Він також є членом Ради Відділу Східньоевропейських Студій і Дирекції Албертської і Канадської Асоціяції Центральних і Східньоевропейських Студій. Рекомендацію декана Міждепартаментальних Студій, щоб д-рові Суховерському надати титул надзвичайного професора (асошіейт професор) підтримали листовно три професори Албертського університету.

д-р М.Гулуцан

Микола Понеділок
Рятуйте мою душу
ПОВІСТЬ
Обкладинка та ілюстрації
ЕДВАРДА КОЗАКА-ЕКО
Сторінок 503 · Ціна 8:00 дол.
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Поклін Шевченкові в Чікаго

Виступ хору „Молодої Думки" під дириґентурою Христини Ковальської-Рущицької на Шевченківській академії в Чікаґо.

Дня 13-го березня ц.р. чікаґська громада вшанувала найбільшого сина українського народу Тараса Г. Шевченка. На цьому святі, у програмі, взяли участь кращі мистецькі одиниці міста. Тут також зробив свій успішний дебют новостворений дитячий хор „Молода думка".

У переповненій авдиторії школи Шопена, могутнім „Заповітом" Шевченка в обробці Ревуцького, урочисту програму відкрив Ансамбль Бандуристів ОДУМ-у під кер. Ан. Луппо. Дальше Ансамбль виконав: „Зійшов місяць" — нар. пісня, „Ревуть, стогнуть гори, хвилі" та „Засвистали козаченьки" — монтаж нар. пісень і „Марш Україна" — сл. І. Багряного, муз. Г. Китастого.

Святкове слово прочитав одумівець Віктор Войтихів.

Збірну деклямацію виконали учні Школи Українознавства Т-ва Української Учительської Громади.

Новостворений хор „Молода думка", філія при соборі св. Володимира, під кер. Х. Ковальської-Рущицької, з фортепіяновим акомпаньяментом О. Покорної, виконав: „На високій дуже кручі" — нар. пісня, обр. А. Гнатишина, „Грай сопілко, грай" — український канон і „Україна" — сл. І. Савицької, муз. О. Тарнавської. На тлі хору Таня Пілецька, учасниця хору, продеклямувала вірш Волод. Сосюри „Твоїм пісням полум'яніти".

Літературний монтаж „Шляхом Шевченка" прочитала Рома Турянська.

Хор „Прометей" при парафії свв. Володимира й Ольги, під дириґентурою Романа Андрушка і фортепіяновим супроводом Наді Савин виконав: „Учітеся, брати мої" — муз. Давидовського, „Розрита могила" — муз. Д. Котка, солістка Марія Костелина, „Думи мої" — муз. Е. Козака, „Лічу в неволі" — муз. Д. Січинського. З участю повної авдиторії програму закінчили українським національним славнем.

Програма була недовга, але різноманітна, з гарними виступами. Публіка була задоволена, навіть захоплена, зокрема виступом хору „Молода Думка".

Філію хору „Молода думка" створено минулої осени. Довгі палкі оплески першого успішного виступу хору дітвори були признанням доброї праці й заохотою на будуче. Чікаґська філія цього хору нараховує коло 40 дітей. У ЗСА вже зорганізовано кілька філій по різних містах, спеціяльно на сході. Всі філії цього року збираються дати спільний концерт приблизно при кінці літа, здається у Вашінґтоні.

Як молодь, так і дорослі, на сцені та в авдиторії, віддали належний поклін Шевченкові. Свято відбулося з рамени Філії УККА, а скромне, але гідне оформлення сцени виконала М. Гарасовська-Дачишин.

О. Пошиваник

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 1

С. Ґельнер, Монтреал	$35.00
З. Дерґак, Боффало	25.00
В. Ємець, Галівуд	25.00
В. Й. Пастушек, Свартмор	25.00
М. Возняк, Геммонд	21.00
О. Куницька, Ню Йорк	20.00
Й. Гошуляк, Айлінгтон	15.00
Е. Рокіський, Вейн	15.00
А. Шмирко, Бінґгемптон	15.00
М. Блаженко, Кліфтон	10.20
В. Зиґа, Н. Олмстед	10.00
Д-р Б. Лотоцький, Де Веліґост Муральто Швайцарія	10.00
В. Мельник, Торонто	10.00
Союз Українок Америки Відд. ч. 1, Ню Йорк	10.00
І. Сперкач, Сарфсайд	10.00
Т-во за Патріярхат ПУКЦеркви Відд., Фенікс	10.00
М. Яремчук, Рочестер	10.00
Батьківський Комітет Ю. СУМА, Балтімор	10.00
Т. Моторний, Вашінґтон	7.50
О. Ґоломко, Стетин Айленд	7.20
В. Чайка, Говкінс	7.20
Н. Підгайний, Бронкс	6.40
М. Крочак, Вайтстовн	6.00
М. Сверида, Рочестер	6.00
В. Божик, Бурбанк	5.65
Я. Базиляк, Бронкс	5.00
Е. Бачинський, Парма	5.00
К. Боднарчук, Асторія	5.00
Р. В. Бродієвич, Філядельфія	5.00
С. Булак, Торонто	5.00
Ю. Ґерґель, Новий Ульм	5.00
Н. Демчер, Поттсвілл	5.00
Е. Катеринюк, Луісвілл	5.00
С. Ковальчук, Апопка	5.00
Г. Магаріне, Бруклин	5.00
Д. Миколюк, Ляшін	5.00
Й. Пекельний, Торонто	5.00
І. Пеленичка, Ґолфпорт	5.00
І. Сербин, Монтреаль	5.00
Б. Смолинський, Шрусбури	5.00
А. і І. Стрихар, Лівонія	5.00
Капітан В. Сулжинський, Бронкс	5.00
А. Чебіняк, Бінґгемптон	5.00
І. Косовський, Вілмінґтон	4.00
Н. Стефанів, Вілліямсбурґ	4.00
М. Фафендик, Шебойґен	4.00
П. Одарченко, Такома Парк	3.80
В. Бойко, Джерзі Сиґі	3.20
С. Дацюк, Чікаґо	3.00
С. Джон, Бола Синвид	3.00
В. Лисенко, Піттсфілд	3.00
М. Прихоженко, Філядельфія	3.00
А. Самосій, Трентон	3.00
Б. Р. Ференц, Стемфорд	3.00
Й. Цвігун, Торонто	3.00
О. Щудлюк, Вест Роксбури	3.00
І. Юсин, Дженнінґс	3.00
М. Головей, Балтимор	2.90
С. Глоговський, Клівленд	2.50
В. Кострицький, Філядельфія	2.50
І. Лико, Рочестер	2.50
П. Винницький, Бетлеґем	2.20
А. Волошин, Парма	2.20
Н. Галізів, Чікаґо	2.20
А. Ґаш, Експорт	2.20
К. Денисенко, Вашінґтон	2.20
О. Касюхнич, Ст. Кетринс	2.20
І. Костів, Лонґ Айланд Сиґі	2.20
А. Крамар, Берґенсфілд	2.20
А. Куземка, Лонґ Айланд Сиґі	2.20
Л. Нагнибіда, Ірвінґтон	2.20
А. І. Слободян, Детройт	2.20
А. Федун, Елизабет	2.20
Л. Шеремета, Ню Кестл	2.20
В. Боднарський, В. Істон	2.00
Р. Гайда, Ст. Луїс	2.00
А. Кавшан, Філядельфія	2.00
Т. Кеннан, Ню Йорк	2.00
І. Козак, Ветерсфілд	2.00
Е. Кулик, Рочестер	2.00
Б. Марчук, Гінсдейл	2.00
С. Масляк, Денвер	2.00
З. Ніньовський, Детройт	2.00
М. Політило, Літтл Фоллс	2.00
Г. Рябокін, Ст. Пол	2.00
А. Тилька, Ню Брітейн	2.00
А. Хомяк, Мт. Проспект	1.20
Е. Кріль, Ріджвуд	1.10
В. Верига, Торонто	1.00
А. Каліновська, Седл Брук	1.00
О. Кміцікевич, Перу	1.00
І. Кравець, Боффало	1.00
М. Курляк, Боффало	1.00
П. Лущак, Тандер Бей	1.00
Ф. Медик, Н. Ґаледон	1.00
Т. Росоляк, Парма	1.00
Г. Суттон, Томс Рівер	1.00
Г. Харамбура, Рочестер	1.00
П. Шубин, Парма	1.00
Е. Щебловський, Лондон	1.00

Житиме вічно...

У звідомленні про „Коляду на Гарвард у Детройті" було подано, що збірка Ініціятивного Комітету досягнула тридцять і сім тисяч долярів. Це звідомлення вислано до щоденника „Свобода" в лютому ц.р. Одначе, після того збірку ще продовжено, бо багато гарних громадян просили відкласти їм реченець, вони внесуть свій даток пізніше. І дійсно, зрозумівши велику вагу гарвардської справи, вже при близькій реалізації заснування і вивінування трьох катедр в славному осередку науки Університеті Гарвард, деяка кількість громадян Детройту включилася додатково з допомогою. Збірка, яку названо „Колядою на Гарвард" досягнула п'ятдесят тисяч долярів. Тривала вона від другої половини грудня 1976-го року до березня 1977-го року.

Реасумуючи проведену працю, треба ствердити велику любов до жертвенности багатьох детройтських громадян. Вони виховують своїх дітей, посилають їх до школи, беруть участь в громадському житті, передплачують українську пресу, закуповують книжки, відвідують майже всі імпрези, обов'язково кожнорічні патріотичні святкування історичних річниць, вони обтяжені членськими внесками своїх товариств та організацій і, вони, не забули про Гарвард. Доповнюють свої меценатські суми, або і перевищують їх. Правда, їх вже не багато залишилося між живими, їхні ряди вже проріділися, але є їх ще так багато, що не можливо всіх імен змістити в короткому звідомленні. Їхні прізвища публікуються на сторінках цього щоденника в Гарвардській сторінці. Детройт, зрозуміло гордиться ними. Вони майже одноголосно висловлювали свої теплі думки про Гарвард, які занотовуємо тут на їхнє прохання: „Український Гарвард промовив до їхнього серця і розуму. Це добре діло, величнє; вони і в майбутньому будуть його піддержувати і щиро доручають другим піддержати цей найкращий осяг української спільноти поза межами України. Це буде наша амбасада міжнародних зв'язків, гордість перед чужими народами". Не всі вони стали добродіями, але вони передали своє гаряче захоплення малому колові збірщиків ФКУ і заохотили їх до дальшої праці, вітали з успіхом і закликали інших до пожертв. Клясичним прикладом старої української жертвенности тут послужить нам покійний полковник Микола Янов. Він перед своєю смертю 13-го лютого ц.р. не забув за Український Гарвард і виконуючі останньої волі Покійного (бо він близької родини не мав), передали Комітетові „Коляда на Гарвард" — тисячу долярів, чим записали покійного полк. Миколу Янова у меценати, надзвичайні меценати, щоб пам'ятка по ньому жила вічно. Гарна пам'ятка: „„жити вічно" по фізичній смерті. Значучий приклад для багатьох, які хочуть жити вічно. Незвичайно збудовані цим розсудливим, розумним рішенням людини перед відходом у вічність, члени Комітету ФКУ — прожили досить глибоко і зворушливо. Вмерла велика духово людина, яка брала участь у Визвольних Змаганнях при будові Української Держави, не забула про Гарвард, - додала їм сили і витривалости до дальшої праці на тому полі, бо збирати хоч би на найбільш благородну ціль не так легко. Це знають ті, які присвячують свій час тому ділу.

Детройт має ще більше таких прикладів жертвенности. Годі їх всіх тут списати. Жертвенність детройтських громадян є досить велика. Багатьох з них пам'ятає історичний заклик професора Михайла Грушевського, який ще в 1923-му році звернувся до американських українців з такими словами: „Кожний з вас і нас рад би був для себе і для своїх дітей стати членами вільної нації — суверенної української -держави. Але в право на неї, очевидно треба, висловлюючись грубо, вкупитись. Одні вкуплюються, жертвуючи свою кров, інші ж свою творчу національну працю. Вам доведеться робити те, уділяючи все можливе з вашого заробітку. Віддайте ж не отягаючись і не відкладаючи на інший час все, що можете, для рятування української людности від вимертя, української культури від загибелі, української молоді від занепаду". Які ж бо то актуальні це слова і насьогодні великого патріота, першого президента відновленої Української Самостійної Держави, мученика підсовєтської жахливої дійсности, жорстоко осліпленого большевицькою Москвою, патрона першої катедри української історії Гарвардського Університету. Дорогі слова, і як вони підходять до нас американських українців, із-за гробу слова ученого, іменем якого названо катедру української історії у вільному світі.

Хоч ще як хотілоб ся продовжати „Коляду на Гарвард" в Детройті, бо ще є надія на нові датки, але ініціятивна група: Оля Дужа, яка очолювала її, і члени — Анатоль Ромах, Іван Панчак, Дарія Пісецька, Джанет Онищук, Надія Кунинська, Микола Лаврин, Іван Сливка та інші постановили її закінчити, досягнувши гарну суму п'ятдесят тисяч, перед Великодніми Святами і хотіли б, щоб ця праця була передана до нашої преси, до відома прихильників і добродіїв цього імпозантного діла, створення незнищимого осередку об'єктивної української науки. Хай всі друзі знають про турботи і досягнення Детройту, так як Детройт, незвичайно радо читає про намагання інших місцевостей про їхні успіхи.

Михайло Бажанський

Вітаємо нашого автора з успіхом

Минулого року англомовне видавництво в Канаді вперше опублікувало в масовому „покет бук" виданні новелю відомого українського автора, Миколи Приходька — „Гудбай Сайбірія".

Багато добрих рецензій викликала вона в англомовній канадській пресі. Для інформації наших читачів, цитуємо тут, в українському перекладі, дві типові з них:

1. Відомий канадський рецензент Рой Говард:

„Не можна не подумати, що в майбутньому дослідники будуть розглядати „Гудбай Сайбірія" Миколи Приходька (346 стор., 2.50) так само, як сьогоднішні дослідники розглядають Гомерову Оддісею. Фактично, історія є Оддісеєю.

„Вона описує подорожі й пригоди Романа Глоби з Фармерського села на Україні, через усю „Матір Росію", потім на захід, через Европу, аж до порту Статуї Свободи.

„Дія проходить через 20 буряних років — від 1930, коли села України були колективізовані; через роки екстермінацій; через Другу світову війну російських тремтячих фронтів; через війною-розірвану Европу, під час наступу червоної армії.

„Все це вибухає й хвилюється, починаючись від пасторальної Великодньої сцени в Україні аж до карного табору в Сибіру; від громовиці на степах, аж до заверюхи десь на північ від озера Байкал; від засідки біля Дніпра, аж до збомбардованого Мюнхену — історія заполонює блискучістю її концепту.

„Якщо вона має один недолік — це неймовірні, здається, випадки й обставини..."Тут рецензент, що йому тяжко уявити такі обставини, подає кілька випадків з героями новелі і так закінчує свою рецензію:

„Це є монументальна книжка, яка представляє період, коли світ, що ми його знаємо сьогодні, формувався людьми, представленими на її сторінках".

2. Д-р Гугг МакЛеннан, проф. літератури, МакГілл університету, Монтреаль.

„„...Книжка зворушуюча, чудова. Не зважаючи на всі жахливі історії, подані в ній, книжка не пригнічує читача і має майстерну, простодушну якість безсумнівної правдивости..."

„Опис сталінської колективізації хліборобів — незабутній..."

„Новеля починається так природно. Як Конрад, автор примушує читача бачити. І з перфектною натуральністю він показує, як політикани запанували над народом."

„Історія збуджує читача. Її любовні сцени є щирі, глибоко-зворушуючі — контраст до сучасної хвилі порнографії, що заливає сьогоднішню англомовну літературу. Моє сердечне привітання новелі."

Редакція „Свободи" вітає нашого автора з цим новим успіхом.

Книжка „Ґудбай Сайбірія" опублікована тимчасом лише в Канаді. Зацікавлені можуть замовити її на адресу: Simon & Schuster Publishers of Canada, 330 Steelcage Rd., Markham, Ont. Canada L3R 2M1. Ціна книжки 2.50. Книгарні мають 25 відсотків знижки.

Н.Н.

СПОРТ

Редаґує О. Твардовський

ЮНАЦЬКІ ТУРНІРИ КОПАНОГО М'ЯЧА В НЮ ДЖЕРЗІ

„Чорноморська Січ" (Юнаки) — Юньйон Ленцерс (Юнаки) 3:3

„Чорноморська Січ" (Юнаки) — Сідар Ґров (Юнаки) 1:0

Савт Орендж 5-го лютого 1977 р. — У двох черговиx змаганнях за першенство турніру „Савт Орендж Рекрісйшен Департмент", юнаки „Ч. Січі" здобули три важливі точки, завдяки яким в групі Північ на усіх 6 клюбів займають одну із чолових — позицію. Змагання турніру продовжуються, кожної суботи вечорами на протязі лютого і березня, і закінчуються фіналами в суботу 2-го квітня ц. р.

У табелі стрільців юнак „Ч. Січі" — Андрій Бакун, маючи дотепер здобутих 3 голі, займає 3-тє місце.

„Чорноморська Січ" (Юнаки) — Вест Ню Сиґі (Юнаки) 2:1

Рамано, Н. Й., 6-го лютого. — Тією перемогою юнацька дружина „Ч. Січі", успішно закінчила турнір „Норден Кавнтіс Сакер Асосіейшен", який на протязі 3-ох тижнів проходив в залі „Рамано Комюніті коледж". Здобувши три перемоги і зазнавши однієї поразки, юнаки „Ч. Січі" зайняли одне із перших — місце в своїй групі. Склад юнацької дружини: Хамуляк, Данилюк, Бирнс, Зелик, Фін, Процюк, А. Бакун, Раліґ, Стоцько, Сернівка. Провідник мґр І. Хамуляк.

„Чорноморська Січ" (Мол. Юнаки) — Мейплвуд (Мол. Юнаки) 2:0

„Чорноморська Січ" (Мол. Юнаки) — Савт Орандж Мол. Юнаки) 1:1

Успішно продовжують свій турнір молодші юнаки „Ч. Січі", які в показнику табелі гор своєї групи — на усіх 8 клюбів займають перше місце. В табелі стрільців юнак „Ч. Січі" — Ю. Турянський здобув досі 4 ґолі і займає перше місце. Склад дружини: О. Пенцак, Ю. Ґбур, Петрух, Презимірський, Маркусь, Васьків, Сосяк, Ситник, Стефуришин, Турянський, Ґельбік. Провідники: В. Маркусь, А. Ґбур, тренер Є. Чижович.

ВІДБИВАНКА

„Чорноморська Січ" — Лівінґстон „Б" 3:0 сетів

Лівінґстон, 2-го лютого. У чергових першенських змаганнях Жіночої Відбиванкової Ліги Ню Джерзі, „Ч. Січ" здобула перемогу на виїзді в Лівінґстоні з місцевим відбиванковим клюбом — 3:0 сетів: 15:1, 15:13 і 15:4.

„Чорноморська Січ" — Парсипені В.К. 2:3 сетів

Савт Орандж, 9-го лютого. — В звітових змаганнях, що відбулися в залі середньої школи в Савт Оранджі, „Ч. Січ" зазнала поразки з сильним клюбом Парсипені, щойно в рішальному п'ятому сеті. Висліди сетів: 15:15, 15:19, 14:16, 15:13 і 13:15. Склад „Ч. Січі": Д. Ольшанівська, Д. Твардовська, И. Минч, Г. Минч, Л. Бойко, М. Турянська, Г. Терлецька, П. Гозанець, М. Ільницька. Провідниця Люба Лапичак. Суддював А. Лапичак.

КОПАНИЙ М'ЯЧ

„Чорноморська Січ" (Юнаки) — Савт Орандж Лянцерс (Юнаки) 4:0

Савт Орандж, 12-го лютого. — Після тієї перемоги юнаки „Ч. Січі" зайняли чолову позицію в показнику табелі гор в турнірі в закритій залі „Савт Орандж Рекрісйщен Департмент". Переможні ґолі для „Ч. Січі" здобули: Андрій Бакун 2, Бирнс і Калинович.

Показник гор групи „Північ" після звітових змагань:

1. „Ч. Січ" — 7:1 точок, 11:3 воріт; 2. Савт Орандж Старс — 6:2 т., 13:8 в.; 3. Юньйон Лянцерс — 5:3 т., 9:5 в.; 4. Савт Ор. Лянцерс — 3:5 т., 2:6 в.; 5: Сідар Ґров „Б" — 1:7 т., 4:10 в.; 6. Юньйон Кавнті — 1:7 точок, 3:10 воріт.

„Чорноморська Січ" (Мол. Юнаки) — Чатам (Мол. Юнаки) 8:1

Переможні ґолі для „Ч. Січі" стрілили: Ситник — 3, Ю. Турянський — 2, Пенцак, Васьків і Калинович.

Показник табелі гор після цих змагань:

1. „Ч. Січ" — 7:1 точок, 16:2 воріт; 2. Юньйон Лянцерс — 7:1 т., 13:2 в.; 3. Чатам — 6:2 т., 17:3 в.; 4. Вейн С. К. — 6:2 т., 19:7 в.; 5. Савт Орандж — 4:4 т., 8:4 в.; 6. Мейплвуд — 2:6 т., 5:11 в.; 7. Савт Орандж Старс — 0:8 т., 2:27 в.; 8. Мейплвуд Старс — 9:8 точок, 0:16 воріт.

УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" ВІДЗНАЧИЛО РОКОВИНИ 22-ГО СІЧНЯ

Як і в минулих роках УСВТ „Ч. Січ" відзначило Роковини проголошення Незалежности й Соборности України. В день 22-го січня Дім УСВТ „Ч. Січ" був прикрашений величавим плякатом з написом „Юкреїнсн Індепендентс Дей" поруч, якого повівали зоряний американський і український — прапори. Представники УСВТ „Ч. Січ": О. Твардовський, М. Стебельський, М. Матияш, взяли участь в загальногромадських делеґаціях при актах підписання посадниками міст проклямацій „Українських Днів" в містах: Нюарку, Ірвінґтоні і Мейплвуді. Ряд членів, старші і молоді взяли теж участь при врочистих піднесеннях американського і українського прапорів на маштах згаданих міст і остаточно в святочній Академії, що відбулася з тієї нагоди в залі середньої школи в Ірвінґтоні.

(от)

Юначки „Чорноморської Січі" здобули чемпіонат відбиванкового району ч. 2.

Дня 2-го квітня ц.р., дружина юначок „Ч.Січі" взяла участь в першенському турнірі відбиванкового району Ч.2, що в цьому році відбувся в спортових залях Військової Академії Вест Пойнт в Ню Йорку.

У групі юначок змагалося усіх 6 найкращих дружин із стейтів: Ню Йорк, Ню Джерзі, які входять до цього району. Найсильнішими конкурентками „Ч. Січі", на чемпіонат району, виявилися литовські юначки з Ню Йорку з якими наші дівчата ремісували 1:1 (15:5, 8:15). Обидві дружини здобули однакову кількість перемог і хоч „Ч.Січ" мала краще відношення точок і кращий вислід з тією дружиною, комішенер Скаті Мозе зарядив обидвом дружинам розіграти додатковий сет. Не зважаючи на цю обставину, що зрозуміло викликала дещо нервовий настрій, наші дівчата вповні вив'язалися із свого завдання, здобувши впевнену перемогу 15:3! і цим самим вперше в своїй історії чемпіонат відбиванкового району Ч.2. В звітовому турнірі юначки „Ч.Січі" відзначалися швидкою, продуктивною грою, так офензивно, як дефензивно, добре стинали, бльокували і старанно сервували. Вручаючи нашим юначкам чемпіонські Трофеї, комішонер Скаті Мозе — ґратулював їм не тільки за здобутий титул, але і за їх зразкове володіння м'ячем, найкраще в своїй групі.

Цим новим осягом юначки „Ч.Січі" продовжили славну відбиванкову традицію Т-ва, а разом ще раз гідно зарепрезентували українське ім'я в американському довкіллі. Цей успіх, особливо в юнацькій ґрупі заслуговує на увагу, це ж ростуть нові таланти, новий випуск спортової зміни „Ч.Січі", що ще довгі роки будуть репрезентувати українок у цьому виді спорту. А де ж наші інші юнацькі дружини з діючих спортових осередків в цьому районі?

Склад чемпіонської дружини „Ч.Січі": Д. Твардовська (каптан), Л. Тицька, Л. Бойко, М. Сиґіда, Г. Терлецька, П. Гозанець, Б. Голь, М. Юрах, Х. Бойко, Б. Конор. Провідник А. Лапичак. Висліди поодиноких змагань: „Ч. Січ" - ІВКА Бруклін 15:4, 15:10, „Ч.Січ"- Норд Джерзі 15:10, 13:15, „Ч.Січ" - Савт Бруклін В.К. 25:6, 15:5, „Ч. Січ" — Іст Енд Лонг Айленд 15:7, 15:4 і „Ч. Січ" — Литовський В.К.Н.Й. 15:5, 8:15, додатковий сет 154:3.

Звання віцечемпіонок здобули литовські юначки.

[от]

УСВТ „Чорноморська Січ" відновила ланку бейсболу

Минуло 46 років від цього часу, коли „Ч.Січ" виступаючи в півпрофесійній Лізі Бейсболу Ню Джерзі, здобула звання чемпіона. Останній свій чемпіонат „Січовики" осягнули в 1931 році. В цьому часі наша дружина виступала в чорних одностроях з написом на грудях „Юкреїнянс", яка стягала на свої змагання в середньому 6-7 тисяч глядачів. В проводі дружини були: Михайло Плечій-провідник, Степан Зелінський, А. Іванський і П. Сінґлевич — заступники. З приходом ІІ-ої світової війни, через масовий відхід наших спортовців до американської Армії, ця ланка перестала бути активною.

Сьогодні після 46-ти років, не зважаючи на значний ріст інших ділянок спорту в ЗСА, бейзбол залишається дуже популярним і ним цікавиться багато української молоді. Не маючи своїх українських дружин наші юнаки виступають в різних бейзболових клюбах. Маючи це на увазі, як і з огляду на свої славні і цьому спорті — традиції, Управа УСВТ „Ч.Січ" рішила відновити ланку бейзболу і цим спонукати інші українські спортові осередки до створення таких дружин. Не має причини, чому ми в нашій спортовій діяльності мали б продовжувати свою незацікавленість тією нашою молоддю, що любить і вправляє цей спорт.

Стягання нашого юнацтва з чужинецьких клюбів, з небезпечних міських вулиць, принесе тільки користь цим юнакам і взагалі нашому спортові та українським громадам. Тому з тієї нагоди заохочуємо інші наші спортові осередки оранізувати нашу бейзболову молодь.

Юнацька бейзболова дружина „Ч.Січі" є вже прийнята до так зв. „Інтермідієт Бейзбол Ліґ" в Ірвінґтоні, в якій вона виступатиме під назвою „Юкреїнєнс". Крім „Ч.Січі" в цій Лізі змагатимуться такі клюби: „Падрес", „Рояльс", „Енджелс", „Астрос", „Редс", „Атлетікс", „Пайратс", „Тайгерс" і „Метс". Директором Ліґи є Карл Періна, керівником —Макс Дойч. „Ч.Січ" має вже визначені змагання на такі дні: травень: 2-го з „Тайгерс", 11-го з „Пайретс", 17-го з „Астрос", 25-го з „Енджелс". Червень: 2-го з „Рояльс", 7-го з „Атлетікс", 13-го з „Редс". Усі змагання відбуватимуться о год. 6-ій вечора на площі в Ірвінґтон Кавнті Парку Даймондс при вул. Ґров і Мей Стріт.

Вісті з Українського Бібліографічно-Довідкового Центру

Як шановні читачі знають із попередніх наших комунікатів, завданням УБДЦентру є збирати потрібні бібліографічні і довідкові матеріяли, які можуть бути потрібні дослідникові української проблематики.

Ми маємо і доповнюємо постійно колекцію українських бібліографій та індексів, різного роду адресарів і довідників. Ми організуємо Зведений Каталог Україніки в Американських та Канадських бібліотеках. Досі маємо на картках, мікрофільмах та фотостатах менше або більше комплетні інформації про україніку в 10 великих бібліотеках.

Останньо ми почали видавання конечних бібліографій та инших довідників. Доси ми видали власним коштом:

Довідник українських видавництв, періодиків, книгарень, бібліотек та бібліотечних колекцій україніки в діяспорі д-ра Романа Вереса та того ж автора: Україніка діяспоріяна за 1973, 1974 і 1975: Бібліографія.

Продаж тих публікацій, на яких видання УБЦентр мусів затягнути позичку іде дуже слабо. Не має змоги не тільки продовжувати видавництво, але навіть сплатити борг на вище згадані видання.

УБДЦентр не має ані державних чи самоврядних субвенцій, ані щедрих спонзорів. Єдиним джерелом його існування праці є дрібні пожертви і членські вкладки. Річна вкладка дол. 10-для бібліотекарів-членів американського і канадського українського Бібліотечного Товариства 5 дол., для спомагаючих членів 25 долярів річно.

Допоможіть УБДЦентрові продовжувати його працю. Складайте пожертви та вступайте в його члени.

Адреса УБДЦентру:
Ukrainian Bibliographical
Reference Center
2453 West Chicago Ave.
Chicago, Ill. 60622.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Літературний вечір Володимира Янева в Мюнхені

З рамени Европейського Представництва українських письменників ,,Слово'', членом якого є поет і ессеїст В. Янів, організовано 19-го березня 1977 його авторський вечір, з приводу появи нової збірки поезії ,,Життя'', що появилася як видання ,,Слова'' в Мюнхені в друкарні ,,Логос'' в 1976 році, точно у п'ятдесятліття літературної діяльности автора.

Ювілята представив численній авдиторії голова Представництва ,,Слова'' проф. д-р Юрій Бойко, вказуючи на поетичний хист і доробок Ювілята, що тепер відображений рівнож і черговою збіркою ,,Життя'', в якій ,,замітні знову ті нотки спалаху і патріотизму попередніх збірок'', і по черзі попросив до слова доповідачів вечора.

Впровідну доповідь про поезію В. Янева прочитав мгр Андрій Гайдамаха, яку назвав він ,,формою короткої рецензії'', даючи на тлі загальної поетичної творчости В. Янева аналізу естетичних духових моментів в поодиноких віршах автора. Вийшовши від наголошень суспільницької тематики, доповідач виявив постійний розвиток, що в ,,Житті'' проявляється у зрівноваженні форми та змісту, при чому вбачав він паралелізм до творчости ,,Шестидесятників''.

Головну доповідь виголосив по черзі проф. д-р Олександер Кульчицький, який розглянув творчість Ювілята, — особливо поезію збірки ,,Життя'' з погляду філософічної антропології і філософії. Доповідач поділив свою змістовну і науково усистематизовану доповідь на окремі розділи, якими насвітлював окремі антропологічні проблеми, як само життя чи роля часу в житті творчої людини, що призводить до формування особовости.

Спеціяльно підібрані строфи поезій із збірки ,,Життя'', які відповідно підтверджували і насвітлювали аргументацію доповідача, читав сам автор, що давало поодиноким твердженням і коментарям відповідної унаочнюючої вагомости. Цей розгляд ідейних, психологічних і філософічних елементів в творчості Ювілята з погляду філософічної антропології характеристичної для сучасного персоналізму був справжньою науковою студією, яка повинна появитися друком в якомусь поважному місячникові.

З черги ,,Слова'' проф. Юрій Бойко попросив, — замість дискусії — самого автора прочитати приявним кілька поезій зі своїх попередніх збірок, щоби таким чином унаглядднити ідейну тяглість змісту, при одночасному творчому розвитку стилю, поетичних засобів і форми. В. Янів зміг сповнити те бажання підтримане приявними, мавши зі собою фотокопії попередніх збірок і вийшов від дуже спонтанних ранніх поезій, що були відбиткою не тільки його переживвнь, але й настроїв цілої доби, що стрінулося із живими оплесками приявних, серед яких було чимало співтворців цієї доби. Автор дав деякі біографічні коментарі, що давали змогу вчутися в цілий творчий настрій, а виступ закінчив лірикою ,,Осінь'' з останньої збірки, повної символіки, що імпресіоністично представляє життьову поставу в обличчі дійсності, коли остаточне відчування часто перемагає настроєм важкі переживання.

Вечір закінчив голова ,,Слова'', проф. Ю. Бойко, подякувавши авторові, за прочитані поезії, побажанням дальших творчих успіхів, як теж і доповідачам мгрові Андрієві Гайдамасі і проф. д-ві Олександрові Кульчицькому, як теж уважливій авдиторії, що нараховувала понад шістдесят осіб.

Вечір, як на Мюнхенські умовини, пройшов з великим успіхом, що видно було з настрою всіх приявних і сердечних гратуляцій для автора. Деякі, під враженням вечора, набули гарно ілюстровану Галиною Мазепою збірку, яку В. Янів на бажання підписував.

Вечір відбувся 19-го березня в залі міжнародного ,,Дому зустрічей'', в якому ,,Слово'' влаштовує свої вечори.

Б.К.

З нагоди закінчення 85-го року життя нашої Мами

Олени Назар

на Патріярший Фонд зложили $50.00

ДОНЬКИ, ЗЯТЬ і ВНУКИ

Увага! Увага!

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

1-ий ВІДДІЛ в ІРВІНҐТОНІ, Н. Дж.

влаштовує великий ФОРУМ на тему:

ЕКОНОМІЯ І ПОЛІТИКА У СВІТІ І НА УКРАЇНІ

Форум відбудеться в приміщенні

Українського Народного Дому

при 140 Проспект Авеню, Ірвінгтон, Н. Дж.,

дня 7-го травня ц. р., год. 7:30 веч.

Доповідачі:

Проф. д-р М. ЧИРОВСЬКИЙ — ,,Вплив економії на політику Америки".

Проф. д-р М. БОГАТЮК — ,,Вплив політики на економію України".

Мгр І. БАРАНЕЦЬКИЙ — ,,Економія в практичному застосуванні в світі".

Модератор Форуму — Мгр Я. РАК.

Просимо громаду взяти численну участь!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж.

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

відбудуться

в п'ятницю, 6 травня 1977 р., о год. 7:30 веч. в залі Українського Народного Дому

при 140 Проспект Аве., Ірвінгтон, Н. Дж.

В ПРОГРАМІ:

1. Перевірка дотеперішньої організаційної праці у першому кварталі 1977 року.
2. Затвердження пляну праці Округи на біжучий рік.
3. Різне.

У нарадах візьме участь —

ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ — обласний організатор УНС

До участи в нарадах зобов'язані члени Управи Окружного Комітету, секретарі та члени Управ приналежних Відділів і конвенційні делегати.

ЗА УПРАВУ:

Інж. Богдан Мак, гол. **Юліян Баранюк, секр.**

Володимир Боярський, касир

СИЛЬВЕТКА КОМПОЗИТОРА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Марія і Василь Шуть

музичний ансамбль. Симфонії лишаються журавлем у небі...

Василь Шуть написав велике число романсів. Він дуже чутливий до поезії, і як зустріне в журналі чи газеті гарний ліричний вірш, так і забринить в його серці. Але не так просто зловити й синицю. Солістя, виявляється, не так легко співають, як солов'ї, хоч їх звичайно соловейками й величають. Дуже багато ,,соловейків'' самі не можуть вивчити пісні, їх хтось мусить досить ретельно навчити. А ті, що вміють ,,розбирати'' ноти, часом не хочуть трудитись. Адже легше послухати записані на платівку пісні й присвоїти їх із власною інтерпретацією (або наслідувати успішного соліста, що вивів цю пісню в люди).

Василь Кирилович кропітливо виховував виконавців своїх романсів. Протягом 25 літ він навчав таких солістів як Юлія Клюковська, Ліліян Опихана, молодих солісток СУМу й ОДУМу, та й досвідчені солісти його порад і допомоги не цурались. Композитор працював як акомпаньятор із Любом та Ією Мацюками, з тріо Поваличек-Дуда-Чижик, з диригентом п. Джулем та його СУМівським хором і з усіми, хто його допомоги потребував. Треба сказати, що Василь Кирилович дуже легкий на підйом. Чи то куди піти чи поїхати, чи щось ,,негайно'' написати — він завжди готовий. Взагалі, це людина, від котрої я ніколи не чула ,,ні''. Здається, скажи йому: ,,Напишіть, Василю Кириловичу, за тиждень оперу!'' — то він тільки спитає ,,А хто її виконуватиме?'' — і напише. Так він, у співпраці з Ганною Черінь, швидким темпом написав оперету ,,Поїзд щастя'', розраховану на молодих акторів і молодечу публіку й націлену на Театр-студію при катедрі свв. Володимира й Ольги в Чікаго. На жаль, не знайшла ця оперета відгуку в керівників театру й зав'яла безнадійно. Ще один журавель у небі.

Але, не зважаючи на всі незгоди, Василь Кирилович не втрачає ентузіязму й гумору. Він не падає духом; і з ним як хто познайомиться, то часто стає другом. Панство Шуті приймають до серця, як рідних, усіх, хто до них прихиляється. Тому то у них увесь час гості, прийняття (завдяки мистецтву невтомної, хоч і не такої вже здорової пані Марусі). Обоє слідкують за новинами, українськими й світовими, і як щось цікаве зауважать, друзів сповіщають. Як зайдеш до них, Василь Кирилович двері відчиняє, а в руках уже тримає млинок до кави. На столі скоро з'являються спокусливі ласощі. І це — пенсіонери, а не багачі. Але це — люди з багатим серцем.

Розповідаючи про Василя Кириловича, як же не згадати його дружини, пані Марусі? Колишня балерина, вона десятки літ з посвятою навчала чікаґську молодь, виводила на нашу сцену балет. Її колишні учні й тепер її не забувають — відвідують, пишуть, радяться з нею в життєвих справах. Пані Маруся переживає всі їх успіхи й невдачі, як мати. На жаль, тепер пані Маруся вже не може танцювати, ані навчати танців. Але від життя не замикається: вирощує квіти, вічно експериментує з куховарськими приписами, шиє, вишиває, а найбільше читає.

Вона завжди була вірною спільницею й подругою свого чоловіка в труднім творчім поході, ділила з ним досягнення й незгоди. Вона дуже високо цінує його твори й першою їх вислухує та висловлює обережно, але чесно свою думку про кожну нову композицію.

Вони обоє дуже товариські. Легко нав'язують контакт з людьми, як з українцями, так і з іншими народами. Василь Кирилович із кожним знайде спільну мову, спільні зацікавлення. Він допоможе в кожній праці, чи біля хати, чи на городі, чи при кухні. Василь Кирилович також пише вірші, здебільшого жартівливі, але, як це не дивно, не пише романсів на свої слова, а воліє знайти чиюсь гарну поезію, що йому співзвучна. В розмові Василь Кирилович дотепний, довго над відповіддю не думає і в кишеню за словом не полізе. Одного разу в телефонній розмові я йому сказала: ,,От як приїду до вас, таку смішну історію розповім, що тріснете зі сміху!'' — ,,Ну, то привезіть одразу голку з ниткою, щоб зашити'', — відповів Василь Кирилович.

Нехай хоч ця сильветка буде для Василя Кириловича маленьким подарунком замість заслужених, але не відзначених ювілеїв.

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців Америки повідомляє, що посмертна

ВИСТАВКА КАРТИН

МИКОЛИ АЗОВСЬКОГО

ПРОДОВЖЕНА до 1-го ТРАВНЯ, включно.

Виставка відкрита в Ґалерії ОМУА при 136 2-га Авеню, Ню Йорк, Н. Й. (3-ій поверх), буде відкрита в суботи і неділі, 1-8 веч.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ ЖУРНАЛУ ,,НАШЕ ЖИТТЯ"

повідомляє, що

в суботу, 30-го квітня 1977 року в Домівці СУА в Ню Йорку

108 2-га Авеня

ЧЛЕН РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕҐІЇ

Марта Тарнавська

прочитає ДОПОВІДЬ п. н.

,,Попелюшка, що її запросили на королівський баль"

Гутірка про літературу та її місце в еміграційнім українськім суспільстві.

ЗАПРОШУЄТЬСЯ ВСІХ ДО УЧАСТИ.

Початок 5-та год. по пол.

ЕКЗИЛЬНИЙ УРЯД УНР

(Закінчення зі стор. 2-ої)

матичних зносин з СССР уже відкривало б великі можливості для дії екзильного уряду. Мало того, зірвання дипломатичних зносин низки міродайних держав Заходу могло б статися і без війни, а в наслідок посилення до нестерпних розмірів експансивно-агресивної політики Москви.

Очевидно, що в усіх таких випадках українська визвольна політика буде невхильно орієнтуватися на падіння (розвал) російсько-совєтської імперії. Та таке падіння може (і це найбільш правдоподібно) статися не в наслідок зовнішніх подій, а в наслідок внутрішньої революції в СССР і насамперед в його неросійських частинах. Чи в такому випадкові треба буде покласти увесь тягар нашої боротьби на власні сили українського й інших поневолених народів? Очевидно, власні сили матимуть вирішальне значення. Але чи українці у вільному світі мають в такий момент бути бездіяльними? Доки в Києві постане й укріпиться уряд нової самостійної нашої держави, голос в імені України мусити тиме вже забирати наш екзильний уряд. Тим більше, що обставини, у яких прийде до революції в СССР, невідомі: можливо, що на перший час українці з тих чи інших причин будуть неспроможні відразу створити свій уряд. Це теж момент для дії екзильного уряду.

Можна було б назвати ще багато моментів, в яких екзильний уряд мав би обов'язок і догідні можливості на проявлення своєї активности.

Але вже тепер чуються скептичні голоси: мовляв, українці на Заході мусіли б виявити максимум активности, якщо дійде до рішальних чи лише важливих подій в міжнародному світі чи в СССР, але це все можна буде робити і без уряду, якого отак відразу можливо і не визнають держави Заходу. Отже, може, на місце уряду, діяти якийсь всеукраїнський визвольний комітет...І тут ми приходимо до дуже важливої проблеми. На наш погляд, ніякий визвольний комітет не заступить собою леґального уряду, хай і екзильного. Бо з визвольним комітетом можна ще ,,торгуватися'' на тему ,,повна самостійність чи якась федерація'', або про волевиявлення шляхом референдуму. Та якщо ми всі згідні з тезою, що після повалення нинішнього окупаційного режиму в Україні має відновитися наша самостійна держава, (без поновного волевиявлення), то власне Уряд, а не визвольний комітет, має промовляти в імені українського народу.

Але — знову скажуть скептики — чому, саме, уряд УНРеспубліки? Та хоч би навіть тому, що іншого — і то зо всіма атрибутами леґальности —українського екзильного уряду немає. І тому, що за цим урядом — свідомо чи може навіть несвідомо — вже висловилося все наше суспільство у вільному світі, якщо домагається, наприклад в ЗСА, щоб день 22 січня було проголошено днем української незалежности. А 22 січня — це дата, коли в Києві проголошено повну самостійність і суверенність Української Народної Республіки, і сьогоднішній екзильний уряд УНР — це правний спадкоємець того уряду, що урядував у Києві 22 січня 1918 і 1919 років.

Уявімо собі, що я декого переконаю висловлюваними поглядами. Але і в цьому разі знову ж таки з'являться скептики, які скажуть, що всі згадані мною випадки, в яких мав би діяти екзильний уряд, обмежені в часі, що вони дійсні на яких 10 - 20 років. А що, мовляв, робити, як на падіння СССР — падіння у тих чи інших обставинах — треба буде чекати яких 50 років? Чи екзильний уряд має існувати ще 50 років?Звичайно, що так. Поперше, тому, що кількамільйонова українська спільнота у вільному світі має змогу той уряд втримати ще і сто років, якщо зайде для цього потреба. Подруге, це потрібне, власне для того, щоб не тільки сам уряд, але й ідея української самостійности, яку цей уряд символізує, не втратила своєї атрактивности!

І знову ж таки треба ще раз сказати, що тут ідеться не про особи, а про ідею й установу. Я стою в цей час на чолі цієї установи. Але якщо я припускаю, що на падіння СССР можна ще чекати і 50 років (хоч не думаю: це станеться напевно значно скорше, на що є багато познак), то ж не думаю я, маючи 70 років, жити до 120 років! І коли ДЦ УНРеспубліки має опозицію, з якою не може ніяк ,,сконсолідуватися'', то справа не в особах. Люди можуть сваритися чи любитися, розійтися і знову зійтися. Але якби наша опозиція перестала прив'язувати вагу до визвольних комітетів, конгресів чи урядів інших формацій, а стала без застережень і твердо на позиції екзильного уряду УНРеспубліки, то не було б ніяких труднощів домовитися.

ЗБАГАЧУЄТЬСЯ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Галицького відродження в початках XIX століття.

Рід Чапельських та Яворських — це нащадки і продовжувачі давніх українських шляхетних родів, що початками своїми сягають до княжих часів. Це такі роди як і Волянських, Ганкевичів, Яковінських, Смеречанських, Петрушевичів, Ліщинських, Лепких і ін., що не спольщилися під час середньовічних та ранньоновочних польонізаційних впливів, а залишилися вірними своєму народові, працювали для нього, і то не тільки для вищих прошарків суспільства, а, головно священики, для простолюддя. Вони зрослися з селом, дбали про його добробут і освіту. Ці роди записалися добрим іменем в історії нашої культури. Маємо вже друковані праці про рід Петрушевичів, Ліщинських, Лепких і ін. Про родини Волянських, Ганкевичів, Яніковських, Смеречанських і деяких посвоячених родів, Чапельських, Яворських і ін. в архіві А НТШ в Ню Йорку зберігаються цінні матеріяли, які є в опрацюванні для публікації; спершу будуть про них доповіді. Треба також звернути особливу увагу на селянські роди, замітні своїми культурними працями серед своїх односельчан та в околиці, а також і цілого народу, як напр., парляментарні діячі.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Шевченківське Свято в Брукліні-Північ

Бруклин, Н. Й. — Комітет Об'єднаних Організацій Бруклін-Північ влаштував 27-го березня в Українськім Народнім Домі Шевченківське Свято з такою програмою:

Хор при церкві Св. Духа під дир. Л. Рейнаровича відспівав американський гимн. Вступне слово про відзначування пам'яті Тараса Шевченка сказав маестро Лев Рейнарович. Рефереат про значення Т. Шевченка для українського народу виголосив інж. Богдан Карась.

Баритон Л. Рейнарович відспівав ,,Ой, Дніпре, мій Дніпре" М. Лисенка та ,,Козацька доля" Я. Степового.

В програмі були три деклямації поезій Т. Шевченка: І. Квасній деклямувала ,,Посланіє" поета та його ж ,,Наймичку", якою до сліз зворушила численних слухачів. І. Реєнт поправно виголосила поему ,,Розрита могила".

А. Борисенко і Л. Рейнарович відспівали два дуети: ,,На високій дуже кручі" М. Гнатишина та ,,Україно, Україно, рідна наша ненько" Давидовського. Бандуристка Л. Лярсен акомпаньювала Л. Рейнаровичеві який відспівав ,,Стоїть явір над водою" і ,,Думи мої" Т. Шевченка.

Згаданий вище хор під дир. Л. Рейнаровича виконав ,,Реве та стогне', ,,Гей, літа орел" Я. Стеценка. ,,Дніпро реве" Січинського і ,,Кант в честь Богдана Хмельницького" Кошиця. Сольо заспівувала Т. Шайда.

Бандуристи Л. Лярсен та Іван Карась, які ведуть школу гри на бандурі при церкві Св. Духа, виконали на бандурі три пісні. При фортепіяні під час цілого концерту був проф. Т. Левицький.

Концерт був дбайливо підготований, приявні щирими оплесками дякували за окремі точки програми.

Наприкінці діяльний сеньйор бруклинської громади Врубель звернувся із закликом до, головним чином, новоприбулих бруклинців, щоб не допустили до ліквідації гарного Народного Дому, який збудували й досі утримували давніше прибулі до цієї країни наші українські люди.

Відспіванням ,,Заповіту" закінчено Шевченківське Свято.

Л. Луців

Повідомляємо Родину і Знайомих, що дня 24-го квітня 1977 р. упокоївся в Бозі, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК і ТАТО

бл. п.

ВАСИЛЬ ВАКАРУК

народжений в Снятині, проживши 62 роки.

ПАНАХИДА — у середу, 27-го квітня 1977 р., веч., в похоронному заведенні Ковальчика при 129 Grand Street, Jersey City, N.J.

ПОХОРОН — в четвер, 28-го квітня 1977 р., о год. 8:30 ранку до церкви св. апп. Петра і Павла при Бентлей Авеню, а опісля на цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

дружина — НАДЯ

донька — ЛЕСЯ КЕРОЛ з чоловіком РОБЕРТОМ

син — ГРИГОРІЙ

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в понеділок, 25-го квітня 1977 р., упокоїлась в Бозі, наша Найдорожча ДРУЖИНА і МАМА

бл. п.

АЛЕКСАНДРА КОРНІЄНКО

проживши 81 р. життя, нар. в с. Богданівка, Україна.

ПАРАСТАС в середу, 27-го квітня 1977 р. о год. 8-ій веч. в пох. заведенні Насевичів, 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН в четвер, 28-го квітня 1977 р. о год. 9-ій ранку, з того ж похоронного заведення до української православної церкви св. Покрови, де о год. 9:30 буде відслужена Служба Божа, а опісля на цвинтар Овкленд у Філядельфії, Па.

В глибокому смутку:

чоловік — ЛУКА

дочка — МЕРІЯ КАРМЕН в Україні

З журбою на душі сповіщаємо Друзів та Знайомих, що 4-го квітня 1977 р. в Пармі, Огайо, на 71-му році життя, відійшов у Вічність наш Дорогий МУЖ, БАТЬКО та ДІДУСЬ, довголітній український педагог

св. п.

ПЕТРО ПИЛИПОВИЧ ЛЮТИЙ

Покійний народився в с. Буда Орловець, на Черкащині, в давнім роді, що кілька разів згадується між реєстровими козаками гетьмана Хмельницького в 1649 році. До революції батьки Покійного господарювали та займалися купецтвом.

Покійний закінчив Корсунський Педагогічний Технікум та Черкаський Педагогічний Інститут, після чого вчителював у своїй околиці, де також викидався совєтами із вчителювання за соціяльний стан свого роду.

На еміграції був активним вчителем української таборової школи в Філлах (Австрія). В Америці, вчив у Клівлендських Школах Українознавства від 1952 до 1976 р., а від 1974 і до квітня 1976 р. був завідувачем у Школі Українознавства в Пармі, Огайо.

Був довголітнім членом управи й організатором 9-го Відділу Союзу Гетьманців Державників, та кількалітнім членом Головної Управи Ради Гетьманського Руху. Співпрацював в дусі соборности з іншими українськими організаціями Клівленду, і давав щирі пожертви на українську школу, церкву та на Гарвард.

Тепло дякуємо всім, хто відвідав Покійного в час похорону, особливо Його колишнім учням, як також за 17 вінків живих квітів. Висловлюємо щиру подяку отцям С. Ганкевичеві та Ф. Коваленкові, а також Ф. Істочинові, який відправив останню Службу Божу в Савт Бавнд Бруку, де тіло Покійного остаточно спочило.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружина — УЛЯНА

Син — ВІКТОР

Невістка — ЯРИНА

Внучка — ОКСАНА

Кураторія Фонду
ДЛЯ ВИДАННЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ СПАДЩИНИ
Богдана Кравцева

ПРИЙМАЄ ПЕРЕДПЛАТУ І ПОЖЕРТВИ
на видання ТРЬОХ ТОМІВ поетичної і літературної спадщини

БОГДАНА КРАВЦЕВА

ПЕРШИЙ ТОМ — повна збірка поетичної творчости — вже зданий до друку.
ДРУГИЙ ТОМ — наукові й літературознавчі праці — буде готовий наприкінці цього року.
ТРЕТІЙ ТОМ — переклади поезій, вже зредаґований і буде відданий до друку в 1978 році.

Ціна	У передплаті	Після появи друком
За всі ТРИ ТОМИ	$25.00	$35.00
За поодинокі ТОМИ:		
I ТОМ (Поезія)	$12.00	$15.00
II ТОМ (Наукові і літературознавчі праці)	$12.00	$15.00
III ТОМ (Переклади поезій)	$ 6.00	$10.00

ЗАМОВЛЕННЯ

Замовляю:
Всі три ТОМИ .... $25.00 ☐
I ТОМ .... $12.00 ☐
II ТОМ .... $12.00 ☐
III ТОМ .... $ 6.00 ☐

МОЯ ПОЖЕРТВА НА ВИДАННЯ ТВОРІВ $........

Залучую чеком суму .... $........

Ім'я і прізвище ....

Адреса: ....

Чек виставляти на: B. KRAWCIW PUBLISHING FUND

Замовлення, передплату і пожертви висилати:

B. KRAWCIW PUBLISHING FUND
c/o Ulana M. Diachuk
Ukr. Natl. Assn. Inc.
30 Montgomery Street, 3rd Floor
Jersey City, N.J. 07302

ВИКОРИСТАЙТЕ НАГОДУ;
РІДКІСНІ ВИДАННЯ!

Андрій Яковлів: „ДОГОВІР БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО З МОСКВОЮ 1654 р." $2.00
Микола Ковалевський: „ПРИ ДЖЕРЕЛАХ БОРОТЬБИ" — мемуари 3.50
Авраам Шіфрін: „У СОВЄТСЬКІЙ КАТІВНІ". Із свідчень політв'язня 1.50

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі", пересилаючи чек або поштовий переказ:

"SVOBODA" BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

„ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ" В ГАРТФОРДІ

Гартфорд, Конн. — Український оперний ансамбль з нагоди свого 15-ліття виконає в неділю, 1-го травня ц. р., о год. 5-ій по полудні в концертовій залі Балкелей Гайскул при 300 Вотерсфілд евеню в Гартфорді оперу „Запорожець за Дунаєм" С. Артемовського на три дії зі співами і танцями. У головних ролях виступають оперові співаки і драматичні актори: Лев Рейнарович, Галина Андреадіс, Т. Лихолай, Е. Камінський, В. Карпинич, М. Яблонський. Участь беруть також хор „Діброва" під керівництвом О. Пришляка, камерна оркестра під дириґуванням Я. Ліщинського і танцювальна група „Дніпро" з Бріджпорту під керівництвом Ірини Романів.

ЗБОРИ АКАДЕМІЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНОК

Філядельфія, Па. — В неділю, 1-го травня ц. р., о год. 2-ій по полудні тут в домівці Товариства Українських Інженерів Америки при 4814 Брод вулиці відбудуться четверті Загальні Збори Академічного Об'єднання Українок.

ДОПОВІДЬ У ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н. Дж. — В суботу, 7-го травня ц. р., о год. 7:30 вечора тут у приміщенні Українського Народного Дому при 140 Проспект евеню відбудеться Форум на тему: „Економія і політика в світі і в Україні". Доповідачами будуть визначні економісти-науковці: проф. д-р М. Чировський, проф. д-р М. Богатюк, мгр І. Баранецький. Доповіді будуть побудовані на теоретичних заложеннях, як теж і на практичному застосуванні їх.

„МИНА МАЗАЙЛО" У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. (О. Л-ий) — Драматичний ансамбль „Заграва" з Торонта, який ставив із великим успіхом комедію у 4-ох діях Миколи Куліша „Мина Мазайло" уже чотири рази у Торонті, а також у Монтреалі, Чікаґо та Ню Йорку, загостить тепер із цією виставою до Філядельфії у цю суботу, 30-го квітня ц. р., о год. 6:30 вечора в залі „Кук гай скул" при вулицях Олд Йорк і Лавден. Квитки можна набути у „Космосі" та при касі.

Виставу режисерує арт. Марія Левицька, у її виконанні теж костюми. Мистецьке оформлення — Еміль Теліжин, адміністрація — Володимир Довганюк, технічне завідування — М. Кушніренко, світляні ефекти — Т. Кранфорд, декорації виконані у „Престіж Вудворк Ко". Участь беруть: З. Гречко, Н. Куца, Л. Лозинська, Н. Тарновецька, Н. М. Теліжин, Ю. Бельський, І. Довгаль, В. Довганюк, О. Гамуляк, М. і Р. Головаті, О. Стельмахович та І. Шевчук.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

прийме негайно на різні околиці ЗСА і Канади на дуже корисних умовах праці

ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

- Постійна праця. Запевнена платня. Соціяльне, життьове і акцидентове забезпечення. Пенсійний фонд. Вакації.
- Першенство мають професійні асекураційні спеціялісти. Охочих працювати для УНСоюзу — перевишколимо.
- Зголошуйтеся листовно або телефонічно:

Ukrainian National Association
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303
Tel.: N.J. (201) 451-2200 — N.Y. (212) 227-5250-1

Пассейська громада в поклоні Володареві Дум України

— „Дякуємо нашим батькам, які навчили нас любити Шевченка", — сказала Ірина Халупа, молода членка місцевого Відділу УККА, відкриваючи Шевченківський Концерт, влаштований Відділом при допомозі Школи Українознавства в Пассейку 13-го березня ц. р. Любов'ю до поета і його творів позначилися всі точки програми, що їх виконувала переважно молодь.

80 дітей Школи Українознавства, яких дбайливо приготовили їхні виховники на чолі з невтомною трудженицею, довголітньою директоркою школи п-і С. Квасовською, започаткували програму співом „Заповіту" під фаховою дириґентурою Галини Кутко і фортепіяновий акомпаньямент Марти Шраменко. Прегарно звучали і інші пісні, виконані хором: „Садок вишневий", „Реве та стогне" та „Тече вода", в яких діти, немов виплекували кожне слово і звук. З глибоким почуттям Галина Щепко рецитувала поезію з України Ольги Марунич „Прометей". Спонтанний відгук у глядачів викликав репортаж, — замість реферату, — „По стежках нашої літератури з України — Шевченко словами поетів України", виконаний учнями старших кляс Школи Українознавства, що складався з уривків творів Святослава Караванського, Михайла Осадчого, Ліни Костенко та інших. Зокрема влучно відтворювали настрій як виконавців, так і слухачів слова Ліни Костенко: „Кобзарю, знов до Тебе я прихожу, Бо ти для мене совість і закон..." Учень 2-ої кляси Олександер Козак з чистою вимовою деклямував „Мені однаково", а талановита 11-річна Соня Статкевич виконала на фортепіяні „Наше сонечко" Барвінського, Менует Баха та власні композиції. „Казку про хлопчика Тарасика", сценічну картинку пера Константини Малицької, з Катрусею Панченко у ведучій ролі-розповідачки, виконали діти Школи Українознавства. Закінчив першу частину програми учень школи Н. Титла, пописавшись майстерністю гри на бандурі, виконавши „Думи мої" і в'язанку народних пісень..

Не меншою увагою і признанням публіки втішалися і виконавці другої частини Концерту. Молодь з Осередку СУМА виступила з інсценізацією „Розрита могила", збираючи рясні оплески слухачів за чистоту мови і талановите виконання. Оркестра СУМА під дириґуванням О. Головацького зіграно і з почуттям виконала „В'язанку „Шевченківських Дум", сколихнувши думу не в одного з присутніх. Наприкінці — чоловічий хор під дириґентурою О. Кібали, виконавши „Думи мої", „Встає хмара з-за Лиману" та „Ой, Морозе", вклав і свою цеглинку в цей дбайливо підготований, хоч і дещо переобтяжений точками, Шевченківський Концерт. Свято закінчилося заінтонованим хором співом „Не пора".

Тамара Кардашинець

Увага! Увага!

МАЄМО ЩЕ НА СКЛАДІ:

Василь БАРКА: ВЕРШНИК НЕБА — есеї	$ 2.00
Іван БАРЧУК: ІСКРИ РОЗУМУ — том перший	10.00
Д-р Данило БОГАЧЕВСЬКИЙ: НА ВОЗІ І ПІД ВОЗОМ — картини з життя галицького вояка і правника	6.00
Олександер БРИК: П'ЯТЬ ПЕРЕД ДДАНАДЦЯТОЮ	6.00
Михайло ГРУШЕВСЬКИЙ: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ — п'ять томів	36.00
Докія ГУМЕННА: БЛАГОСЛОВИ МАТИ — казка — есей	6.00
ЕПІЗОД ІЗ ЖИТТЯ ЕВРОПИ КРИТСЬКОЇ — феєрія	3.00
ЖАДОБА — оповідання	3.00
ЗОЛОТИЙ ПЛУГ — роман	6.00
РОДИННИЙ АЛЬБОМ	7.00
ХРЕЩАТИЙ ЯР — роман — хроніка (Київ 1941-43)	6.00
ЧОТИРИ СОНЦЯ — оповідання й новелі	6.00
Володимир КЕДРОВСЬКИЙ: ОБРИСИ МИНУЛОГО — — деякі останні діячі — українофіли напередодні революції 1917 року	2.50
ДО ІСТОРІЇ ЗНУЩАННЯ НАД УКРАЇНСЬКОЮ мовою 1876-1976. XX розділ „*Тихої води*" Людмили Коваленко в українському оригіналі та в англійському, німецькому й французькому перекладах	3.00
Микола ЛАЗОРСЬКИЙ: СВІТЛОТІНІ (Збірник історичних нарисів, оповідань, статтей, спогадів 1949-1969)	7.00
Марія ЛІВИЦЬКА: НА ГРАНІ ДВОХ ЕПОХ	7.50
Станіслав ЛЮДКЕВИЧ: ДОСЛІДЖЕННЯ, СТАТТІ, РЕЦЕНЗІЇ. „Музична Україна" 1973	10.00
Михайло ОСТРОВЕРХА: ВОЛОДАР — IL PRINCIPE — (Переклад з італійського)	5.00
Михайло ПРОКОПІВ: З ГОРОДИСЛАВИЧ У СВІТ ШИРОКИЙ	2.00
Іванна САВИЦЬКА: З ПТАШИНОГО ЛЕТУ — образки сучасного — дружні усмішки — репортажі	5.00
Інж. Валентин СІМЯНЦІВ: СТУДЕНТСЬКІ ЧАСИ — спогад	3.00
Михайло СОСНОВСЬКИЙ: ДМИТРО ДОНЦОВ — політичний портрет (З історії розвитку ідеології українського націоналізму)	12.00
о. д-р. Юрій ФЕДОРІВ: ПОЯСНЕННЯ ЦЕРКОВНИХ БОГОСЛУЖЕНЬ І СВЯТИХ ТАЙН	7.00
Іван ФРАНКО: ТВОРИ — комплет 20 томів	80.00
Об'єднання Українських Письменників „СЛОВО": СЛОВО — збірник ч. 5	10.00
СЛОВО — збірник ч. 6	10.00
АНТОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ В КАНАДІ 1898-1973	7.50

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі", пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи одного доляра на кошти пересилки.

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

"SVOBODA" BOOKSTORE
30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302

BARKA Company DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

В АРЦІ: великий вибір книжок, для читання, наукових, та для шкільної молоді.

Найкраще місце на прийняття, бенкети, іменини, хрестини, товариські зустрічі, поминки і на всі нагоди —

HOLIDAY INN of Somerville
US Route 22 (E. Bound)
BRIDGEWATER, N.J. 08807
- Різноманітна кухня та українські традиційні страви.
- Тел. (201) 526-9500, в українській мові 201-526-1866
- Власник українець та під українським зарядом.

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма
К. М. КАРДОВИЧ
CONSTANTINE M. KARDOVICH
CYPRESS HILLS MONUMENTS
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (212) AP 7-2332

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
801 Springfied Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

УВАГА! УВАГА!
Вже появилися друком два превадливі історичні документи:

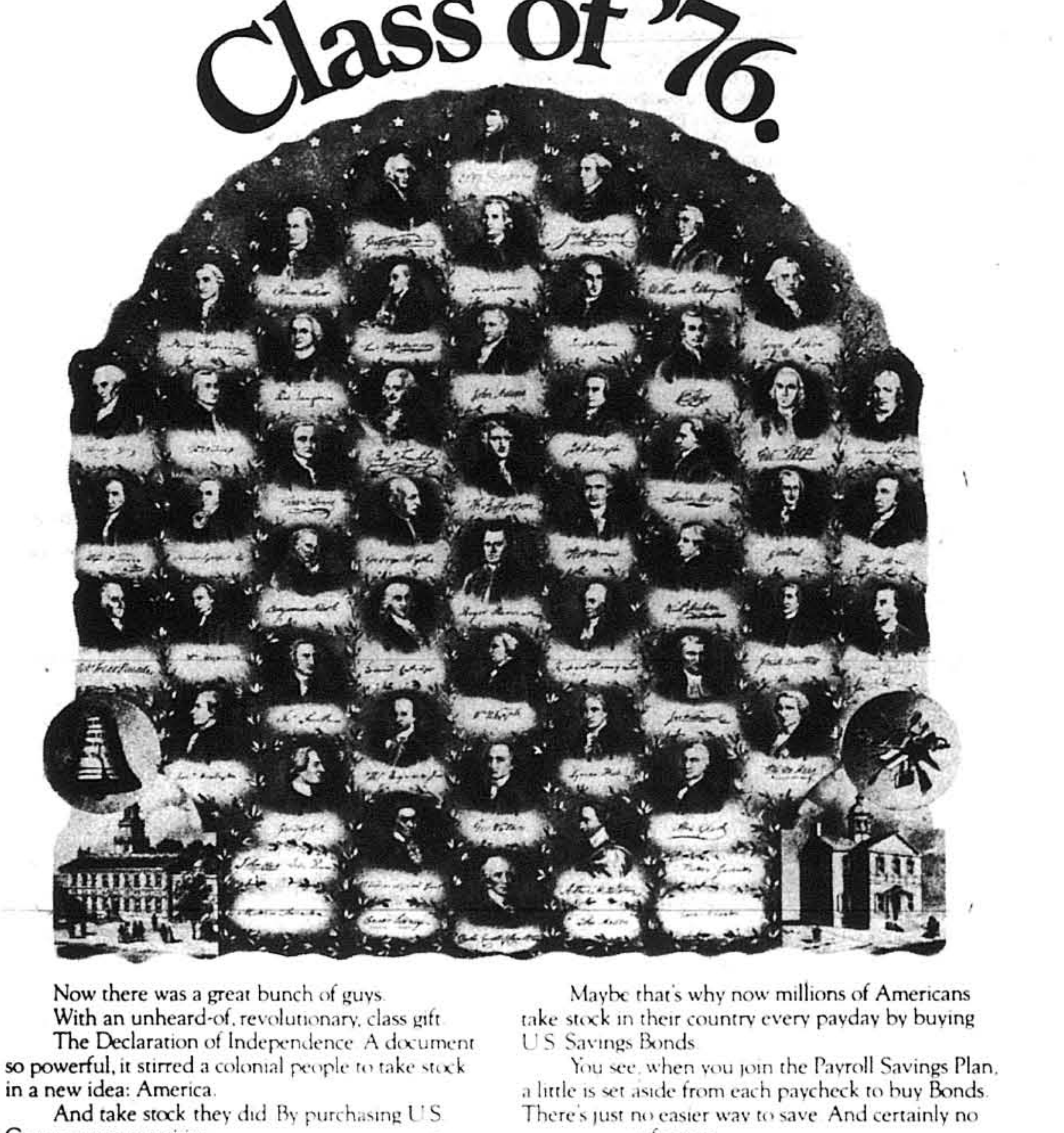
„Денник Начальної Команди УГА" і суд над генералом М. Тарнавським

DIARY OF THE SUPREME COMMAND OF THE UKRAINIAN GALICIAN ARMY

Сторінок 326 тверда оправа. Ціна 10.00 дол.
Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі", пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи 0.75 центів на кошти пересилки.
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

УВАГА! УВАГА!
Новинка на книгарських полицях!
ВОЛОДИМИР ЯНІВ
ЖИТТЯ
4-та книга лірики
Портрет автора — ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА
В книжці 30 ілюстрацій ГАЛИНИ МАЗЕПИ
Сторін — 120. Ціна — 5.00 дол. (з пересилкою)
КНИЖКА ЗУСТРІЛАСЯ З ВИСОКОЮ ОЦІНКОЮ КРИТИКИ!
Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі", пересилаючи чек або поштовий переказ:
"SVOBODA" BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

Class of '76.

Now there was a great bunch of guys.
With an unheard-of, revolutionary, class gift.
The Declaration of Independence. A document so powerful, it stirred a colonial people to take stock in a new idea: America.
And take stock they did. By purchasing U.S. Government securities.
After all, we sure needed the money back then, and everyone knew it. But there were more than a few who wondered if this young, determined nation would pay it back.
Well, we did. Every last penny. With interest.
And it's the same today.

Maybe that's why now millions of Americans take stock in their country every payday by buying U.S. Savings Bonds.
You see, when you join the Payroll Savings Plan, a little is set aside from each paycheck to buy Bonds. There's just no easier way to save. And certainly no safer way.
So take a tip from the Class of 1776 and buy U.S. Savings Bonds.
You'll be voted most likely to succeed.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4½% the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.
200 years at the same location.

Paid by Ukrainian National Association, Inc. and "Svoboda" Ukrainian Daily

ТАРЗАН, Ч. 7745. У фортеці

Гальопуючи через пустиню, Тарзан спрямовує коней назад до фортеці...

Ого!... Такий гарний вид огріває серця французів! Швидко, пане Тарзане,

мусимо привести її до притомности... Така краса не може остатися загадкою!